

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILARD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JÓZSEF 34-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 35.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen, 3 dinár, 1.50 szokol, 1.20 lira, 1 francia frank

KIADÓHIVATAL: JOZS. 143-26. VASARNAP ESTÉTŐL REGGELIG: JOZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 május 4.

18. szám

„Elég volt már a sötétségből, elég volt a reakcióból!”

Vázsonyi vasárnapi hatalmas beszédét
több mint hatezren hallgatták a Vigadóban

„Ha bojtárlegényből kormányzó, vagy parádés- kocsisból államtitkár lehet — ez még nem demokrácia!”

(A Ranggal tudósítójától.) Zuhogó esőben hatalmas tömegek tódultak a főváros minden részéből vasárnap kora délelőtt a Vigadó épülete felé, ahol a Demokratikus Blok *monstre-nagygyűlését* tartotta. Még nincsen 10 óra, de a Vigadó nagytermében, karzatain és mellékterméiben

legalább 6000 ember szorong

nők, férfiak, polgárok, munkások vegyesen, akik példás rendben várják a gyűlés megnyitását. Viharos taps és éljenzés fogadja a pódiumra lépő ellenzéki vezeteket. Bródy Ernő dr. üdvözlő a megjelent közönséget, csöndet, rendet, fegyelmet kér a hallgatóságtól és a nagygyűlés elnökekül Bácsy Istvánt és Farkas Istvánt ajánlja.

Miután a közönség ehhez éljenzéssel hozzá-

járt, Bácsy elfoglalja az elnöki széket és megnyitja a nagygyűlést.

Bácsy István

nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó-beszédében éles kritikát mond a kurzus hat-éves gazdálkodásáról.

— Ennek a választásnak — folytatja — nagy jelentősége van, most fog megindulni a demokrácia reneszánsza. A polgárságnak és a munkásságnak szorososan összefogva kell megvívnia ezt a harcot. *Nyugodtan fogok kezdet a munkássággal, amelyet velem együtt a demokrácia eszméje vezet és amellyel egynek érzem magamat a haza szeretetében.* Mi mindnyájan azt akarjuk, hogy Budapest népe boldog, a magyar haza pedig nagy legyen.

Még zug a taps, amellyel a hallgatóság Bácsyzt ünnepli, amikor

Vázsonyi Vilmos emelkedik szólásra.

A taps valóságos orkánná erősödik. Vázsonyi percekig szótlanul áll helyén és látható megindultsággal kezdi el beszédét:

— *Ellenfeleink moratóriumot kértek magunknak, a választás kitűzött napját elhalasztották egy héttel, a mi akaratumk, tiltakozásunk ellenére.* Ez a moratórium azt jelenti, hogy

még mindig nincsenek fölkészülve a mérkőzésre,

még mindig nem volt elég a mi megpróbáltatásunkból, az akadályversenyből, amit számunkra kitűztek. Ez a moratórium azt jelenti, hogy számos kerületben az ezres számot ők nem tudták elérni. Mi, Budapest 22 kerületében készen vagyunk, messze túl az ezren, készen vagyunk a mérkőzésre a rettenetes akadályok ellenére, amiket le kellett küzdenünk. Egyszerre egy heti haladékot vett magának az ellenfél és nem tudjuk, hogy mennyit fog majd venni, ha még mindig akadni fog egy kerület, ahol a szelvénybizsdé emelkedő árai dacára nem képesek elérni az ezres számot. Ez a moratórium a leplezett csőd, a mi győzelmünk előhírnöke,

ez az egy hét a siralomháznak egy hete.

Am éljenek jól a siralomházban, de el kell érkeznie a leszámolás és a győzelem napjának.

Ami küzdelmünknek Budapest fölszabadtítása a célja és a nagy fényjel megadása egész Magyarország népe számára, hogy

elég volt már a sötétségből, elég volt a reakcióból, el kell jönni az egyenlő jog, a szabadság, a több kenyér, az alkotó béke korszakának.

— Nézzék meg a multnak alkotásait, a multnak Budapestjét, amelynek szimbólumaként itt ül az elnöki székből az alkotások korszakának volt polgármestere. Nézzék meg az alkotásokat, azt az örökséget, amelyet ráhagyunk azokra, akik úgy tesznek, mint akik a tiszta forrásból isznak és beleköpnek abba a forrásba, amelyből merítették. Az alkotások szólnak értünk, szólnak céljainkról. Mi a szabadságot nem az évnegyedről évnegyedre emel-

kedő házbéremelésben és szabad fölmondásban kerestük, mi más jogot akartunk adni a főváros lakosságának, nem a szabad költözködés jogát. Mi a lakások ezreit építettük, nápszállót, népházat, templomot építettünk az Istennek, kórházat és iskolát a kulturának, az emberi szellemnek és léleknek, szociális igazságot hirdettünk és adtunk. Ott vannak az alkotásaink, amelyet Lueger Bécsben csak a felekezeti gyűlölködés és a demagógia segítségével tudott megteremtteni. Mi az üzemek városítását a kapitalista közgyűlésben szellemi és erkölcsi erővel megcsináltuk, városi kezelésbe vettük a hatalmas légszuszgyárat, a villamos világítási vállalatokat, átvettük a városi villamos vasutat, építettünk kenyérgyárat, megszüntettük a plakátmopoliumot és mindenfelé megindult az építési munka, hogy boldog legyen ez a város, gyarapodjanak az emberek ugyanabban, lélekben, szellemben és ne koldusai legyenek a léleknek, a gazdasági lerongyolódásnak, a kulturának, amiként

ma a kulturának, a szeretetnek, a gazdasági életnek koldustársasága terpeszkedik Budapesten.

— A mult mutatja meg a jövőt, amely felé haladni akarunk. Ismerjük a nagy akadályokat, amelyek elének tornyosulnak. Hiszen közben van a háborúnak, a forradalomnak, a bolsevizmusnak és a fehér terrornak korszaka, amely elpusztította, ami a háború és a bolsevizmus után még megmaradt. Nagy akadályok tornyosulnak elének, hogy megteremthessük az egyensúlyt minden téren, hogy fölépítsük azt az új Budapestet, amely nem arról nevezetes, hogy innen indulnak ki a gyűlöletnek arról, amiről nevezetes volt a régi, hogy ha van elnyomatás Magyarországon, hát nézzen reménykedve a főváros felé, ha van köny, tudja, hogy itt van kéz, amely a könnyet fölakarja száritani, ha van seb, tudja, hogy itt van sziv, amely lüktet és érez azokért, akik megsebesültek és van kéz, amely nem sebeket ütni, hanem azokat gyógyítani akarja. Földön-

Gyárfás Elemér

Egy nevet irtunk ennek a cikkünknek a homlokára, gyöngéden, meghatottan, mélységes tisztelettel. Egy magyar őrcsillag nevét, amelyet még nem fedeztek föl a mi hazánk egének kihívóan ragyogó bolygóinak a harsány astronómusai. Ez a szoliter-csillag Kelet felől süt tisztán, fehéren és makacsul szikrázva a mi békétlenül hömpölygő zavaros fellegeink közé. Ideált keresünk, magyar ideált. Tipust, mintát, hőst kell választanunk, ebben a vadult, gőzös és halálosan felelős korszakban. Ez utveszejtő ködökben, e fejünk fölött száz hangon rádiózó jel-szavak alatt jellemet kell mutatnunk, egyéniséget, férfit, aki szobori szilárdsággal álljon előttünk, akiknek lábai alatt a talajt a délibáb hintálja. Ki ez a hőse korunknak, akinek a neve felé karunkat nyújtjuk, reá mutatni: nézzétek, urak! Figyeljétek fiuk, tanuljátok! Ki ez a Gyárfás Elemér? Mit művelt ő a nemzeti újjászületés ez akciós esztendeiben? Nem emlékszik, ugy-e, senki, hogy Gyárfás Elemérnek akárcsak egy, tüzes kiáltását is hallotta volna... nem, és nem tud felőle senkise, hogy ez a nemzeti hős egy szál embert is fölkötött volna, egyetleneg ysidót is fölképzelt volna a honért való szentelt hevületében. Nem. Gyárfás Elemér erdélyi magyar. Gyárfás Elemér az az erdélyi magyar politikus, akit a román hatóságok kipuccsoltak a választáson a csiki szenátorságból. Gyárfás Elemér az a székely, aki a maga szülőföldjén a maga véreiért viaskodik a román megszállás első órája óta. A háború vége fele, amikor Esterházy Móric gróf ült a miniszterelnöki székből, egy fiatal tisztet hívtak haza a Kárpátokból a dicsőségmentmártoni főispánságra... egy, nagy-műveltségű, józan és kemény székelyt, Gyárfás Elemért. A megszálláskor a dicsőségmentmártoni főispán nem szállt föl Pestre másik méltóságért, másik stallumért: otthonmaradt, tünni, szenvedni, kitartani, vigyázni, küzdeni, helytállani. Dolgozni. A népszerű, a fellengős, a mámoros, a könnyű irredentizmus itthon ágál és szaval Csonka-Magyarországon, bus és haragos nótákat danol és oláht vagy oláht kiált a maga lelki kielégülésére. Azzal persze nem fájthatja a fejét, hogy az irredentizmus szerelmes üzeneteire a cserébe gyötört székelység keserves nyögése a visszhang... Gyárfás Elemérről nem is tudni, hogy irredenta-politikus-e vagy sem. Ő székely, mint ahogy az angol angol. A sziv az összehajtogatott nemzeti zászlóba takarva dobog... a fej dolgozik, a szemek előre néznek, józanon. Gyárfás Elemér a jog-nak, a törvénynek a jogosult és törvényes bajnoka. Ő a realitások hőse. Ő az okosság, az emberség, a hasznosság, a produkció. Gyárfás Elemér nem megy a börtönökbe az erejét elepszteni. Ő közgazdasági faktor, a bankszindikátus elnöke, Gyárfás Elemér a hat román esztendő alatt három súlyos, értékes könyvet irt francia nyelven. A negyvenéves Gyárfás Elemér az élet, az erő, a jelen és a jövő. Ő az az Európa, az a kultura, az a mi halhatatlan tehetségünk és lejárathatatlan fölényünk, amelyet mi itthon annyival többet emlegetünk, mint bizonyítunk... ő, Gyárfás Elemér, megbuktatott és fölemelt fejű erdélyi szenátor a Thökölyek, Mikes Kelemenek, Bólyaiak, Brassaiak, Apáthyak örök véréből való székely, akik világosságot, boldogságot, becsületet és ellophatatlan juszt jelentenek mindnyájunknak, akik magyaroknak születünk és születünk ezen a Földön.

futóvá tett családok panasza és sirása kíséri azt az uralmat, amely Budapest közgyűlésén eddig a hatalmat gyakorolta. Mi pedig azt akarjuk, hogy új existenciák keletkezzenek, a régié imosodjanak és erősödjenek. Nekünk egy a hitvallásunk: a munka, az alkotás, ebben a vérző és megcsontított országban.

Egy igazi imádság van a hazáért, ez a munka szerszámainak csengése és egy hazaárulás van: a munkának akadályozása.

— Egyesültünk mindnyájan, akik együtt vagyunk eltemetve a mélyben, a lomályban, a jogtalanságban és akiknek egyforma érdekük pártkülönbség nélkül, hogy legyen itt egyenlő jog, szabadság, tisztesség, béke és munka. Azt akarták, hogy chlumi köd ereszkedjék le ránk, hogy egymásra lövöldözzenek azok, akiket közös nagy és szent érdekek fűznek össze,

azt akarták, hogy a dolgozó munkás és polgár gyűlölködve, egymást marcangolja segítse elő a nevető örökösnek, a reakciónak a munkáját.

Nem lehetséges polgári diktatura vagy proletárdiktatura, mert mindegyik a reakciót idézi föl és a forrongásoknak ez az örökös keringése a szabadság lábaltiprása.

A demokratikus szabadelvű polgároknak és demokratikus munkásoknak egyesülése a közös nagy célokra, ez az egyedüli, ami biztosíthatja a demokrácia uralmát. Azoknak a polgároknak és proletároknak, akik idehaza folyton azt rebesgetik, hogy nekünk nem szabad messzianst költünk a szociáldemokratákkal, azoknak, a rendkívül előkelő származású férfiaknak, akiknek az őscik nem voltak — spanyol grandok: azt mondjuk, hogy amit Marx és a katolikus centrum megtett Németországban a német haza és a demokrácia javára, az legyen jó ezeknek az előkelő spanyol grandoknak is és ne akarjanak ők előkelőséget játszani. Nem sikerült chlumi ködöt ránk becsapítani, de csinált a kormány magának egy házi ellenzékét és ezzel a kis bolygó ködöskeivel, a kormánybiztosi párttal akarja a harcot megvívni, amely szerényen névről nevezi el magát mint a Kossuth-párt. Kossuth és Ripka ezek azok a nagy nevek, amelyek önmaguknak programot adnak.

Kossuth Lajos: mindenki tudja, hogy mit jelent és Ripka Ferenc, — ezt is mindenki tudja. (Nagy derűtlenség.)

Nagy naivitás — kell ahhoz, hogy valaki elhigye, hogy a kormány olyan kormánybiztost jelöl ki, aki — nem kormánypárti, hogy egy kormány delegál a maga pártjából egy kormánybiztosi párthoz hivatalos szónokokat, akik szelid és wild-bezédeket tartanak. Bocsanatot kérek, miért üzte ki Bethlen az országból a galiciákat, ha ő maga is jobb kezével vakarja meg a bal fülét. (Élénk derűtlenség és taps.) Ott van a keresztény községi párt. Vezérkara Plathy György és Vicsián István. Tagjai a Wolff-párt, amely kívülről támogatja a kormányt és amelyet belülről támaszt meg Vass József, ennek a pártnak a minisztere. Ugyanennek a községi pártnak a tagjai, a fajvédők rettenetes ellenzékiek, akik ujabban nem is olyan rettenetes ellenzékiek és ugyanennek a pártnak tagjai a keresztényszocialisták. Bethlen ezt az alakulást nem tiltotta meg, hanem kormánybiztost nevezett ki, akinek kötelességévé tette, hogy

hivatalból fölöröljön a szabadelvűséggel, de óvakodjék attól, hogy a fölörnek következményei legyenek. (Élénk derűtlenség és taps.)

Volt egy korszak, amely a humort a cimben kereste és Lauka Gusztáv egyik humoreszkjének ez volt a címe: *Penészlaky Flórián, avagy egy ártatlan ifjú, aki maga sem tudja, hogyan lett nevezetes.* (Derűtlenség.) Ezzel lehet jellemezni Ripka kormánybiztos urat, akiről biztos, hogy a nagy szelvényvásárról nem vonul be győztesként a városházára. Néhány héttel ezelőtt ebben a teremben tettem föl a kérdést a kormánybiztos urnak, mondja meg előre, hogy ha bekerül a városházára, kikkel akar többséget csinálni, velünk-e vagy Wolffékkal? Ne higyjék, hogy naiv voltam, amikor a kérdést föl tettem, hiszen tudom, hogy egy atyának, Bethlen Istvánnak a gyermekei egymást nem gyűlölhetik,

Wolffék és Ripkák nem harcolnak egymással, csak gyakorlatoznak

Azt a kommandót adták ki, hogy polgárok és munkások, ne menjetek együtt! Hát azokkal menjünk együtt, akik megtagadják tőlünk a polgári jogot, emberi mivoltunkat, akik gyűlölködnek ellenünk, azokkal menjünk együtt, akikre szent áldás adta a háztulajdonosok szakegylete? (Élénk derűtlenség!) **Előbb szűnjék meg a polgári társadalom egy részében a reakció, akkor lehet esetleg egységes polgári frontról beszélni, bár szerintem akkor sem kell.** Azt mondom azokra, akik a reakciónak a tulsó partján a polgári frontról beszélnek, amit a halálbüntetés eltörlésénél mondtak egykor a franciák: **kezdjék el a halálbüntetés eltörlését először**

gyilkos urak!

Kezdjék el az egységes polgári front megteremtését a...nem akarom szószerint idézni a francia mondást (Élénk helyeslés és taps.), kezdjék el azok, akiknek minden lehellete gyűlölet, minden imádsága Istenkáromlás, a vallás emlegetése, a vallás legsúlyosabb meggyalázása.

és fehér stráffal jelölik meg egymást, hogy föl-isszerjék — az ellenzékét. A kormánybiztos ur kérdésemre nem adott feleletet, csak azt mondta, hogy szívesen látja jobbról is, balról is, a csatlakozást. Erre a napokban már fölhoztam Monacó példáját, amely Franciaország és Olaszország között van és várja, hogy a franciák és az olaszok csatlakozzanak hozzá. És ha nem csatlakoznak, akkor

Monacó — tévedett, — majd ő fog csatlakozni.

— Feleletet nem kaptam, de minthogy a magyar história tele van hősiességgel, nem ugyan a budai vár fokán, de a Terézvárosban, ahová eljöttek megmenteni a szabadelvűséget — tőlünk: az egyik jelölt, az egységes párt tagja, becsületszavára kijelentette, hogy nem fognak Wolffékkal egyesülni. Valóban nem fog Wolffékkal egyesülni, először, mert nem jön be a Városházára (Derűtlenség), másodsor, nem fog egyesülni, mert már egyesült, mint az egységes párt tagja, ahol egészségben együttthalad a Wolff-, Vass-, Ernst-csoport többi tagjával is. A történelmi önfeláldozásnak nagyszerű példája ez, miként Szécsy Dezso föláltozta magát Róbert Károlyért, Kemény Simon Hunyadi Jánosért, Wild József becsületszavát adta Ripkáért, pedig csak a halállal megpecsételt önfeláldozásnak van varázsa. Tegnap Óbudán még egy nevezetes esemény történt. A kormánybiztos ur kijelentette, hogy **mi vakok vagyunk, ha nem látjuk, hogy Magyarországon milyen óriási a demokrácia.** Azt mondta: Ha én — már mint ő — mint tandijmentes diák, Budapest kormánybiztosa lehetek, nem azt jelenti-e ez, hogy Magyarországon van demokrácia. Ha én — már mint én — mint tandijmentes diák igazságügy-miniszter voltam Magyarországon, még ez sem jelenti azt, hogy volt vagy van Magyarországon demokrácia. **Mindenesetre nagyon meglegedett kedélyre vall, ha a kormánybiztos ur a maga kormánybiztosságában már a magyar demokrácia megtestesülését látja.** Nem abban van a demokrácia, hogy egyes egyedek kiemelkednek; hiszen akkor már a keleti despotiákban évezredekkel ezelőtt megvolt a demokrácia, mert a királyok ott jókedvükben pásztorlegényeket vagy egy találós mese megfejtőjét nagyvezérnek, kormányzóznak nevezték ki.

Ha hojtárlegényből kormányzó vagy parádés kocsisból államtitkár lehet — ez még nem demokrácia!

Nem az a demokrácia, amikor magamnak kérek jogot és mások jogtalanságát nyugodtan nézem, nem az a demokrácia, ha magam akarok a csucsra fölkapaszkodni és nézem a mélységben vergődők küzködését és nyomorúságát. A demokrácia az egyenlő jog, az általános gazdasági igazság,

nem egy embernek fölkenése, babérokkal való övezése, hanem babér, jog, kenyér, szabadság mindnyájunknak, testvéreinknek is, akik lent vannak a mélységben.

A többi szónok

Amikor Vázsonyi befejezte beszédét, a közönség felállva tapsol és éljenez, a nők zsebkendőiket, a férfiak kalapjukat lengetik. Jó öt percig tart az ünneplés, mire

Peyer Károly

kezdi meg beszédét:

MICHELIN PNEU

AUTOFÖLSZERELÉSEK

TEL. 21-07

NAGY ANDRÁSSY-UT 34

— A demagógiát bevitték a templomba, az iskolába és a gyilkosok uralmát szabadították Budapestre. A kereszténységnek semmi köze sincs ahhoz a rendszerhez, amelynek bukását, remélem nemsokára, ünnepelni fogjuk.

Ma csak két front van:

a reakció frontja, amely Gömböstől Plathyig terjed, a másik oldalon pedig a liberális és demokratikus pártok állanak. **A moratóriumot, amelyet az ellenfél adott, használjuk ki a mi céljainkra.** Budapestről indult ki a jogfosztás, innen kell kiindulnia annak a mozgalomnak is, amely demokráciához juttatja nemcsak a főváros, de az ország népét.

Ezutár

Nagy Vince

beszélt:

— A Kossuth-párt — mondotta — a mult történelmi tradíciót akarja összekötni a jövővel fejlődéssel. Ha valaha Wolffnak szobrot emelnének, ez alá talapzatnak nagy hordót kell gurítani, azt a hordót, amit ők a városházán a tanácskozó asztal helyére hengerítettek.

Ha az új fővárosból demokrácia sugározik ki a csonka országba, ez többet fog tenni Trianon ellen, mint a talmi fajvédelem minden demagógiája.

Baross János

volt a következő szónok:

— Budapest szerepe — mondotta — ma más, mint Nagymagyarországon volt, mert a magyar nemzet 60%-a túl él a csonka határokon és csak a kisebb része van itt e hazában.

Százezrek élnek szerte a világon, akiket kiszorított innen az antiszociális politika.

Budapest ne 14, de 63 vármegye székhelye legyen, világítótornya az elszakított országrészeknek és ebből a toronyból a szeretet hirtse szét fény sugarait az egész országra.

Vértes Emil azt fejtegette beszédében, hogy a magyar iparosok és kereskedők akkor maradnak hűek tradíciójukhoz, ha Vázsonyi és Bárczy zászlaja körül sorakoznak. Utána **Latinák Jenő** szólalt föl:

— Nem türhetjük — mondotta többek között — hogy Budapest közüzemeit olyanok vezessék, akiknek börtönben a helyük...

Laky rendőrtanácsos itt figyelmeztet a szónokot, hogy mérsékelje magát, de Latinák újból megismétli előbbi kijelentését, mire a rendőrtanácsos felemelkedik helyéről és hangosan kiáltja:

— Megvonom a szót!

A tömeg óriási lármában tör ki, amely csak akkor ül el, midőn a gyűlés két elnöke, **Bárczy István és Farkas István nyugalomra intik a hallgatóságot.** Az izgalom elmúltával

Farkas István

mondja el záróbeszédét:

— Befejezéséhez közeledik a háború, amelyet a keresztény kurzus folytatott Budapest népe ellen. Ez a kurzus a barbárság szülőltje volt, intézményesítették a gyűlöletet, kiirtották a munkásellemet,

megteremtették a korrupció fészkeit.

Azok, akik eddig a városházán bitorolták a hatalmat, most folytatni akarják a polgárság ellen indított háborút. Mi pedig békét, munkát, kulturát akarunk, a háborút végre be kell fejezni és én biztos vagyok abban, hogy Budapest népe megnyeri a csatát.

Ezután a gyűlés példátlanul nagy közönsége rendben oszlani kezdett és félóránál tovább tartott, míg az utolsó ember elhagyta a Vigadó épületét.

Fölösztatják a belga parlamentet

Brüsszel, május 3.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Parlamentáris többség hiányában az összes kormányalakítási kísérletet meghiúsultak és Vandervele után Brocqueville gróf is visszaadta a kormányalakítási megbízatást. Ezért a király ügyvivő kormányt fog kinevezni és előreláthatólag fölösztatja a parlamentet.

Vegyen 3 drb JOSS

nyereménygallért

Sorsolás május 15-én

10 nyeremény

35.000.000 korona értékben

SZŐNYEG
eladás különös olcsón

Gyönyörű valódi perzsa össze-kötök	2.200.000 K
Remek valódi perzsa ebédő-szőnyeg	15.000.000 K
Velour plus ebédőszőnyeg már	1.850.000 K

Szmirna, argaman és mindennemű más futószőnyegek és diványtakarók nagyon jutányosan kaphatók. Kedvező fizetési feltételek

Schillinger Béla Budapest VI. Teréz-körút 15 Alapítva 1907-ben

Berzeviczy Albertnek nincsenek politikai ambíciói

Vasárnap délután érkezett meg Párisból és mitsem tud arról, hogy a kormány a római követség vezetését neki ajánlja föl

(A Reggel tudósítójától.) Az interparlamentáris unió kereskedelmi csoportjának római tanácskozásán résztvevő magyar képviselők, amint ismeretes, arról győződtek meg, hogy a római quirináli magyar követ, gróf Nemess Albert, Magyarország képviselőjét vagy nem tudja, vagy nem akarja ellátni. A magyar képviselők hazatérve, hangosan tiltakoztak gróf Nemess Albert működése ellen és értesülésünk szerint a kormány a képviselők panasza alapján a római magyar követet vissza fogja hívni. Politikai körökben vasárnap már az a hír terjedt el, hogy a kormány a római követség vezetését Berzeviczy Albertnek, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének és az interparlamentáris unió magyar csoportja elnökének ajánlja föl. A kormány Berzeviczy Albert révén óhajtaná a római körök szimpátiáját Magyarországra fordítani, Berzeviczy Albert neve ugyanis különösen jó esengésű Olaszországban, ahol olasz művészettörténeti munkái és Beatrice királynéről írt életrajza révén kivételes tiszteletnek örvend. Berzeviczy Albert vasárnap délután érkezett vissza Budapestre Párisból.

ahol az interparlamentáris konferencia egyik bizottságának tanácskozásán vett részt. Megérkezése után A Reggel tudósítója fölkereste és megkérdezte, mi a véleménye a nevével forgalomba került hírekről.

Berzeviczy Albert

a róla elterjedt hírekkel kapcsolatban a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Az a hír, hogy nekem a római követséget följánlották, nem felel meg a valóságnak. Ma délután érkeztem Párisból, ahol az interparlamentáris konferencia egyik bizottságának tanácskozásán vettem részt. Csak most tudtam meg az újságokból, hogy állítólag följánlották vagy följánlják nekem a római követi állást. En erről mit sem tudok és a leghatározottabban

megcáfolom az egész híresztelést.

Politikai ambícióim nincsenek. Ha mégis följánlanak a római követi állást, csak hosszas gondolkodás után tudnék választ adni.

Vasárnap újból véres kommunista zavargás volt Párisban

A francia községi választásokon Hindenburg nevével agitáltak

Páris, május 3.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A vasárnapi községi választásoknak az adott különös jelentőséget, hogy egy év óta, amióta a baloldali blok jutott uralomra, ez volt az első alkalom, hogy

a francia nép véleményét nyilváníthatta a cartel gauche kormányzásáról.

Ha a bloc national kapna többséget, akkor a jobboldal követelné fogja a kamara fölösztatását és az új választások kiírását. Ellenkező esetben a Painlevé-kormány helyzete megerősödik. Az eredmény csak hétfőn lesz ismeretes és nem lehetetlen, hogy

új fordulatot ad a francia politikának.

A jobboldali pártok Hindenburg megválasztását erős agitációs eszköznek használták. Rámutattak lépten-nyomon arra, hogy a megértés politikája Németországgal szemben megbukott. Ha tehát Poincaré politikája győz a községi választásokon, ebben nagyrésze van Hindenburg elnökké választásának. A választók vasárnap nagy tömegekben járultak az urnákhoz.

Párisban a kommunisták és a rendőrség között véres összeütközések voltak, egy ember meghalt, többen súlyosan megsebesültek.

aludni. Nem mert szegény beszélni, azt meg egyáltalán el sem akarta hinni, hogy én vagyok a telefonnál, talán azt is hitte, hogy már meg is haltam... Hát ettől kezdve ugyyszólván kétpercenként szólt a telefon, mindenki, idegenek is, hogy hát kérem, így meg úgy, azt hallottuk, meg ezt hallottuk, kimondani persze senki sem merete... Ha nem restelném, azt mondanám, hogy valóságos élvezet ilyen egészségesen hallani a halálhíremet. Ma az angolkisasszonyoktól a VIII. osztály érdeklődött, aztán a Felső erdősi leánygimnázium, az előbb, amikor aludtam, itt volt két kisleány, Tószögi Freund Vera meg Alcsuthy Lili, egy gyönyörű biedermeier-virágkosarat hoztak, megkérdezték, hogy hogy vagyok és elrohantak. Na és a barátaim, hát megható, ami itt velem történik.

— Hát hogy van tulajdonképpen?

— Itt fekszem az ágyban, egy sárga selyempizsamában, semmi bajom. Ki voltam merülve nagyon és folyton lázaim voltak. Ma már föl is keltem, igaz, hogy először s rögtön újból lázas is lettem, ezért is bujtam hamar vissza az ágyba. Itt az egész familia, a mamám, mindenki, mindjárt mahyongozni fogunk. Ja, és még van itt valaki. Janosi és Juliska. Két icikepicike fehér kis házinyul. Amikor beteg lettem, akkor kaptam őket ajándékba, azóta folyton velem vannak, most már olyan szelidek, hogy fölugrának az ágyamba, esznek a tányéromból, iszonyuan szemtelenek, de nagyon aranyosak, megenni nem fogom őket, annyi bizonyos... Egyébként pedig rengeteget alszom.

— És álmodik is?

— De még milyeneket. Hogy most folyton mozdulatlanul kell feküdnöm, azt álmodom, hogy folyton táncolok, meg hogy lépesökön mázskállok, agyonstrapádom magamat álomban.

— Gizike, és a színház?

— Talán — két hét múlva. Megyek már, megyek már...

Ezt nem nekem mondja, hanem valaki másnak a szobában. Meg is kérdelem:

— Hová akar menni?

— Nem hagynak élni, hogy menjek már mahyongozni. Megengedi?

— Miután látom, hogy remekül néz ki, hát Isten neki, fakeseszt. Menjen.

Egyed Zoltán

Weisz Fülöp előszobájában eltűnt Ernei Károly bankvezérigazgató kabátzsebéből pénztárcája 17 millió koronával

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes följelentést tett vasárnap délután a főkapitányságon Ernei Károly, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár vezérigazgatója. Följelentésében elmondja, hogy szombaton látogatást tett Weisz Fülöpnél, a Kereskedelmi Bank elnök-vezérigazgatójánál. Mielőtt belépett volna Weisz Fülöp titkárának szobájába, az előszobában levetette kabátját és átadta az egyik bankszolgának, aki fogásra akasztotta a látogató kabátját. Ernei Károly körülbelül félóra hosszat tárgyalt Weisz Fülöppel, majd amikor eltávozott, maga akasztotta le kabátját s alighogy leért az utcára, azt vette észre, hogy

kabátja zsebéből eltűnt pénztárcája, amelyben fontos okmányokon és írásokon kívül 17 millió készpénz volt.

A vezérigazgató a főkapitányságon annak a gyanújának adott kifejezést, hogy mialatt Weisz Fülöppel tanácskozott, valaki kiemelte a fogason függő kabátjából az értékes pénztárcát. Lehetségesnek tartja azonban azt is, hogy tárcáját talán utközben vesztette el. Mindenesetre kérte a rendőrséget, hogy indítson nyomozást a tárcá rejtélyes eltűnése ügyében.

NAGY CIPŐVÁSÁR

VER-KO Budapest IV, 33
-nál Múzeum-körut 33

Árszemelvény:

Női szürke sevró, divatforma 355.000
Női drapp sevró, divatforma 385.000
Női barna sevró, divatforma 285.000
Női lakk, divatforma 298.000
Női fehér vászon, divatforma, farsarokkal 170.000

Érfe box, regatta 380.000
Érfe bagaria 420.000

Gyermek pántos 155.000

Tízperces telefonbeszélgetés az elparentált Bajor Gizivel

Mahyong-meccs Jancsi és Juliska társaságában, sárga selyem pyjamban

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap este egy fiatalember keresett föl A Reggel szerkesztőségében, félrehívott az egyik sarokba és indulattól remegő hangon a következőket mondotta nekem:

— Uram, szomorú hírt kell önnek közölnöm. Szegény Bajor Gizi...

Egy pillanatig azt hittem, hogy a fiatalember hirtelen megőrült. A harmadik percben azonban már autón robotgató a Baross-utcába, Bajor Gizi lakása felé. Négy omelet. Lihegve csöngetek. Egy bubifrizurás, esinos fiatal hölgy nyit ajtót, egy pillanatig azt hiszem, hogy Bajor Gizi maga, úgy hasonlít hozzá. A sógornője, Bayerné.

— Kérem — mondom fuldokolva az izgalomtól —, Gizi...

— Alszik, kérem — feleli a hölgy örült nyugodtan.

— Kérem, azt hallottam... azt hallottuk...

— Igen — feleli ónagysága mosolyogva —, ez a fantasztikus dolog már egynehány napja tart. Képzelteti, milyen futkosás volt itt. Tesék beljebb kerülni.

Leülünk.

— Hát mi van itt, kérem? Mi a baja tulajdonképpen Gizinek?

— Gyomorinfekció. És aztán ki is volt már fáradva nagyon. Idegkimerültség. Ma kelt föl először, de rögtön hőemelkedést kapott, erre hamar újra lefeküdt. Most alszik. Hanem ha

egy óra múlva fölhívna telefonon...

Egy óra múlva fölhívtam telefonon Bajor Gizit. József kétszer 68.

— Itt Bajor Gizi.

— Gizike! Mi van magával? Mit csinál?

— Fekszem az ágyban. Mi baj van, az Istenért?

— Magával mi baj van? Az egész városban... izé... azt mondják, hogy izé...

Bajor belekacag a telefonba.

— ...Hogy meghaltam, ugyebár... Nahát, most idehallgasson. Ez a dolog már egy párnapos. Péntek este 9 órakor a házi orvosom találkozik az Andrassy-uton egy házaspárral. A férfi támogatja az asszonyt. Mi baj? Hová mennek? Mennek haza. Operában voltak, fölönás közben bejön egy ismerős és elmondja, hogy képzeld, szegény Bajor Gizi haldoklik. Az asszony fölsikolt, az egész földszint fölnez, az asszonyt azonnal haza kellett vinni. Amikor ezt meghallottam, eszembe jutott, hogy gyermekkoromban, ha rossz fát tettem a tüzre és rákoppintottak a körmömre, úgy szerettem volna az én édes, jó szüleimen azzal megbosszulni magamat, hogy — meghalok. Meg is álmodtam ilyenkor a temetésemet és láttam magamat, amint visznek a temetőbe, a papa meg a mama sirtak és ez nekem olyan jól esett. Itt esüng az ágyam fölött a Csathó Ilona areképe — mint egy szűznek a képe a passiójátékban —, erről jut eszembe, hogy egyszer mondtam is Ilonának: Te, Ilona, én úgy szeretném, ha egyszer azt hinnék rólam, hogy nagyon beteg vagyok, de én azért ne legyek nagyon beteg, hogy halljam és lássam, hogy mit mondanak rólam és mit csinálnak velem az emberek. Az első ilyen nagy öröömöm akkor volt, amikor csütörtök vagy péntek éjjel Csontos fölszólitott telefonon a Fészekből, hát tudja, olyan tépett és sáppadt volt a hangja a telefonban, reszketett a szája széle a telefonban, én éppen mahyongoztam, mert nem tudtam

Legjobb

svájci órák

óriási választékban, békeminőségben. Javítások saját műhelyemben legjobban készíttetnek.

Schönwald Imre

IV. kerület, Bécsi-utca 5. szám, Deák Ferenc-utca sarok

Egész Európában hideg van és zuhog az eső

Menekülnek a középeurópai fagy elől a tengerparti fürdővendégek Az eső bünteti a hanyag pesti háztulajdonosokat

(A Reggel tudósítójától.) A könnyű tél után, amely tulságos hideggel nem nagyon sanyargatta a budapesti polgárt, akinek bizony nem lett volna pénze, hogy átfűtsön egy szigorú telet, a május kínos meglepetést hozott. Tavasz és verőfény helyett valóságos utótel szakadt az emberek nyakába. Hideg és eső, vigasztalanul felhős ég és a pusztító felhőszakadások özöne. De nemcsak Budapesten és Magyarországon területén borult rá az enyhe tél börtön, hanem

az egész földkerekséget szokatlanul hideg időjárás és megdöbbentően bőséges esőzés látogatja.

Mintegy két hete hirtelen megfordult az időjárás és május elsejére a fordulat katasztrófálissá fokozódott. Egész Európából és Amerikából olyan hírek érkeznek, amelyek szerint

végesszakadatlan esőzés ideje következett el mindkét világrészen.

Európában végig általánossá lett a hideg, a hőmérő 8-ra szállott le, Bécsben a termométer vasárnap 5 fokot mutatott a nulla fölött s a németországi Schwarzwald-vidéken a hőmérő lényegesen a fagypontra alá szállt. A hagyományos május elsejéről, a muzsikás, virágos kirándulások napjáról a kontinens valamennyi fővárosából hideg esőt, zivatarokat jelentenek:

május elseje, a madárdalok, verőfényes nap egész Európában elázott, sőt be is fagyott.

De még a klimatikus gyógyhelyeken, a tengerparti fürdővidékeken is szakadatlan eső mosta el az ugynevezett örök tavaszt, amelyet az idén különösen nagy tömegben kerestek föl a messze földről érkezett vendégek.

A tengerparti fürdőhelyeken

olyan heves, hideg esőzés állt be, amelyre ezeken a vidékeken nem is igen emlékeznek. A vendégek, akik természetesen a májusi tenger mellé nem vettek téli ruhát, pár nap óta valóságosan menekülnek. Azni és fagyoskodni ott-on is lehet. Ugy a francia, mint az olasz Rivierán, Abbaziában, a trieszti fürdőhelyeken, a déli Svájcban hideg és eső mindenütt, nincs kivétel. A Fiume és Zágráb közötti vasútvonalon május első napjait virágfűzér helyett hó koszorúzza. Egyes vonalakon

30 centiméteres májusi hó borítja a vidéket.

Végig az Adrián sirocco és bóra váltakozik dühös és reménytelen makaességgel. Innsbruckban olyan hőséges volt, hogy a környéken és városban a hó vastagon lepi be a házteteket. A bécs-zürichi repülőjárat aeroplánja kénytelen volt leszállni s most Innsbruckban vesztel. Vasárnap megkísérelték az Arlberg átröpülését, de a heves hóvihár miatt a repülést le kellett mondani. A Majna melletti Frankfurtról az egész Schwarzwaldban dühöngő viharról érkeznek hírtelen hóvihár lépett föl és a magasabb helyeken

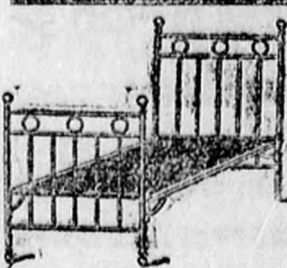
félméteres hó fekszik.

Az északamerikai partvidéken a szokatlan időjárás súlyos tengeri szerencsétlenségeket is okozott. Newyorki jelentések szerint Halifax partvidékén az erős köd miatt a hajózás szünetel. Két nagyobb és több kisebb hajó elsüllyedt, számos hajó zátonyra futott. Egész

mentő-flotta

keresi a tengeren azokat a hajókat, amelyek a ködben eltévedtek és vészjeleket adtak. Az

VASBUTOROK

a legizlésesebb kivitelben kaphatók
Haidekker Sándor Rt.
sodronyszövet, vasbutor és láncgyárában

Arjegyék ingyen és bérmentve
Budapest VIII, Üllői-ut 48/22
Budai fiók: II, Fő-utca 59/22
Kérje egyéb cikkeitől ajánlatunkat!

Brilliansokat, gyöngyöket
és régi ezüsttárgyakat Schmelzer Bonó Károly-körút 28. sz. (Közvetlen értékben vásárol ponti városház főkapunál)

T. üzletfeleinket ezúton értesítjük, hogy
Állandó Butoraktár Dob-utca 53
cégül üzletünket Dob-utca 67 alól alatti tetemesen **magnagyobbított helyiségünkbe helyeztük át.**
Tisztelettel
Weisz és Grosshändler

áthatolhatatlan köd azonban majdnem lehetlenné teszi a mentőmunkálatokat.

Párisból táviratozza A Reggel tudósítója, hogy a *noyonni meteorológiai intézet* vasárnapi jelentése szerint továbbra is hűvös, zivataros idő várható.

A felhőszakadás elhorította a budapesti törvényszéki palota felső emeletét is

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap reggelig tartó felhőszakadás súlyos pusztítást vitt végbe a nemrég leégett Teréz-körút 15. számú ház negyedik emeletén. Ismeretes, hogy március 11-én többórás tüzvész hamvasztotta el a Teréz-köruti bérpalota egész tetőzetét. A háztulajdonos elmulasztotta ideiglenes tetővel pótolni a leégett tetőzetet és a nagy zápor elöntötte a ház negyedik emeletét. A szobákban és mellékhelyiségekben bokáig ért a víz, a butorok vízben áztak és a lakók már szombaton este arra gondoltak, hogy kiköltözködnék. Az esti órákban azonban megjelent a főváros részéről a kerületi mérnök, aki

megállapította, hogy a lakásokban életveszedelem nélkül lehet tartózkodni,

mert bár az esővíz áthatol a mennyezeten, de nem kell attól tartani, hogy a mennyezet beszakad. Vasárnap reggelre azután a negyedik emeleti lakások lakhatatlanná váltak. A közel 24 óráig tartó záporosó ugyanis

annyira eláztatta a mennyezetet, hogy zuhanyszerűen ömlött be a víz a szobákba.

A Reggel munkatársa a déli órákban ellátogatót a Teréz-köruti bérpalotába. A negyedik emeleti folyosókon álldogálnak a lakók, apró gyermekek sírnak, kidobált butorok, összeázott párnák torlaszolják el a lakások ajtóit. A lakók közül többen kénytelenek voltak szállodába menni, főleg azok, akiknek kisgyermekük van. Dr. Heigel Albert nyugalmazott huszárszázados, ügyvéd, akinek lakását a zápor teljesen elöntötte és butorait tönkretette, a Szent István-szállodába költözött négy apró gyermekével. Beszélgettünk a századossal, aki elmondta, hogy a ház tulajdonosa felelős a károkkért, mert hiszen az ő kötelessége lett volna ideiglenes tetőzetet pótolni az elégettet. Ez

az ideiglenes tetőzet azonban hetvenmillió koronába került volna és ezt az összeget akarták megtakarítani

a ház tulajdonosai. Elmondta még a huszárszázados, hogy 4 apró gyermeke közül az egyik a nedves lakásban tüdőgyuladást kapott és most egész családja a Szent István-szállodában kénytelen lakni egy kis szobában összezsúfolva. A zápor által sújtott negyedikemeleti lakók elhatározták, hogy a május elsejét házbért nem fizetik ki, hanem ezt az összeget fordítják káruk részbeni pótlására, egyben kártérítési pört indítanak a ház tulajdonosa, dr. Jordán Károly ügyvéd, egyetemi tanár ellen és követelik, hogy a zápor következtében őket ért károsodás teljes összegét térítse meg. Itt említjük meg, hogy

a budapesti királyi törvényszék harmadik emelete is teljesen víz alá került.

Két esztendővel ezelőtt az egyik harmadik emeleti folyosó beszakadt, mert a tetőzet egészen elhanyagolt volt. Akkor némi javításokat végeztek a törvénykezési palotán, de a mostani nagy zápor újra eláztatta a harmadik emelet hivatali szobáit. Vasárnap délelőtt az egyik vizsgálóbíró kádakat és esőbróket állított föl hivatali szobájában, azokban fogta föl a még mindig becsöpögő esővizet. Beázott az irattár is, úgy, hogy sok iratköteget száritgatni kell.

Vasárnap katasztrófális jégeső volt Békéscsabán

Békéscsaba, május 3.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután öt órákor hatalmas jégeső vonult el a város és környéke fölött. Körülbelül egy óra hosszat dió nagyságu jégdarabok estek hatalmas eső kíséretében. Utána sűrű jégréteg borította az utcákat és a földeket. A jég nagy kárt okozott a vetésekben és a gyümölcsösökben.

BÁRTFA

(BAROLOV) Gyógyfürdő KLIMATIKUS GYÓGYHELY

Vasas, szénsavas gyógyiszapfürdők. Elsőrendű gyógyhely mindennemű női bajok, vészhelyzet, sápkór, gyomorbetegségek, szívbetegségek, érelmeszesedés ellen, stb. — 6000 hold ősfenyőerdő közepén, 30 km parkírozott erdei sétányal. Sporttelepek felnőttek és gyermekek részére. Különböző szórakozások.

Elsőrangú modern átalakított szállodák, villák, vendéglők, kávéházak teljes penszóval minden adóval együtt 50 cseh kor.-tól feljebb
Arak: Elsőrendű szállodai szoba
Magyarországi igazgatóság: Budapest V, Vilmos császár-ut 66. szám.
Deviza Bank Részvénytársaságnál Telefon: 66-40 és 8-34

Lemondott a Francia Bank kormányzója

Páris, május 3.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Robineau, a Francia Bank kormányzója, az utóbbi hetek pénzügyi és politikai krízisével kapcsolatban már többször kérte fölmentését. A napokban újból beadta lemondását, amelyet a kormány elfogadott.

Bugattiversenyautó győzött a szicíliai Targa Florion

Peugeot nyerte a Coppa di Floriot

Cerda, május 3.

(A Reggel tudósítójának távirati jelentése.) Vasárnap délelőtt futották le a cerdai versenypályán Olaszország, illetőleg Szicília legnagyobb nemzetközi versenyét, a Targa Floriot. A múlt évben oly nagy érdeklődéssel várt verseny az idén szürke versennyé zsugorodott össze. A versenyre mindössze 22 kocsit nevezett be, köztük 5 Bugatti, 3 Peugeot és 2 Steyr, 2 Alfa Romeo, egy Itala, egy OM.

Constantini győzött Bugatti kocsin az amerikai Wagner és a francia Boillot versenygépek előtt. Ugyancsak vasárnap délelőtt volt a Coppa di Florio verseny, amelyet a francia Boillot nyert meg Peugeot-kocsival.

A nemzetgyűlés összeférhetlenségi bizottsága szerdán Kezdi meg a Haller-ügy tárgyalását

(A Reggel tudósítójától.) A nemzetgyűlés esztendőki ülésén megjelent már az Amerikából hazaérkezett Haller István is és kormányparti körökben nyomban mozgalmat indítottak, hogy ismert összeférhetlenségi ügyének tárgyalására most már a legrövidebb időn belül hívják össze a Ház összeférhetlenségi bizottságát. A bizottság elnöke, gróf Széchenyi Viktor ugyan, ezidőszert Pentelén tartózkodik, de keddre vagy szerdára visszaérkezik Budapestre és A Reggel megbízható értesülése szerint

haladéktalanul intézkedni fog, hogy az összeférhetlenségi bizottság szerdán vagy esztendőki ülésén megkezdje Haller ügyének tisztázását.

Anglia ellenőrzi Németország katonai erejét

London, május 3.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az angol kormány új katonai ellenőrzőbizottságot küld Németországba a német leszerelés ellenőrzésére.

Ma mindenki kész lett,
Hát jól jön a részlet.
Es míg tart a készlet —
Ma nem vesz is, benézhet

MARTOS k.r.t.-be!
RÉSZLETÁRUHÁZ
13 NAGYMEZŐ-UTCA 13
Bejárat az udvarból is: Andrássy-ut 35
Telefon 91-94
Nagy választék kész férfi- és női ruhákban, felsőkabátok, fehérneműk és kosztümökben. Ugyanezek rendelkezésre mérték szerint gyorsan elkészülnek
Dus raktár szövetekből, divatkelmékből, selymekből, mosóárúkból, függönyökből, paplanokból, cipőkből, ágy- és asztalterítőkből, stb., szóval minden a háztartásban szükségelt cikkek közül
Legjobb minőség!
Meglepően olcsó árak!
Páratlan fizetési kedvezmény!

Bud pénzügyminiszter kijelenti, hogy az új magyar valuta életbeléptetése már csak hónapok kérdése

Részletesen nyilatkozik a reform előfeltételeiről és a legidősebb pénzügyi problémák megoldásáról — A miniszterelnök és a pénzügyminiszter vasárnap megtárgyalták az új költségvetést

(A Reggel tudósítójától.) Az új költségvetési törvényjavaslat kidolgozása, a mérlegvalódiság helyreállításáról és a valorizációról szóló rendelet kibocsátása, valamint a valutareform előkészítése oly élenken foglalkoztatja a kormányt, hogy

Bethlen miniszterelnök még a vasárnapi pihenőnapját is föláldozta, hogy ezeket a fontos problémákat Bud pénzügyminiszterrel megtárgyalja.

A pénzügyminiszter vasárnap délelőtt 1/2 11 órákor jelent meg a miniszterelnökségen, ahol a többi között megállapodott a miniszterelnökkel abban is, hogy

a nemzetgyűlés szerdai ülésének napirendjére még a választójog parlamenti vitáját megelőzően kitér a lakásépítés előmozdítását célzó törvényjavaslatot is.

Az új költségvetés nyers formájában már teljesen elkészült úgy, hogy május 15-én a szabadságáról visszaérkező Mr. Smith népszövetségi főbiztos elé kerülhet, majd a minisztertanács formális állásfoglalása után Bud pénzügyminiszter a nemzetgyűlés elé terjesztheti. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter vasárnap délelőtti tanácskozása után A Reggel munkatársának alkalma volt hosszasan beszélni

Bud János

miniszterrel, aki a legidősebb pénzügyi problémák küszöbön álló megoldásáról a következőket mondotta:

— Egyes sajtóközlemények nyomán az a hír terjedt el, hogy a valutareform ügyében rövid időn belül ankétot készülnék összehívni. Ezt a hírt meg kell cáfolnom. A valutareform előkészítésének munkálatai ugyan már folyamatban vannak, de még koránt sincsenek olyan stádiumban, hogy ankét napirendjére lennének tűzhetőek. Ilyen körülmények között nem nyilatkozhatom még a valutareform életbeléptetésének időpontjáról sem. Mindenesetre fontosnak tartom, hogy a közvélemény tisztán lásson abban, hogy

ilyen mélyreható reformot az arra hivatott szervvel, a Nemzeti Bankkal való teljes összhangban és egyetértésben lehet csak megvalósítani.

Amint azt látjuk, hogy a kellő időpont elérkezett, semmiesetre sem fogjuk elmulasztani a reform keresztülvételét.

Ez az időpont előreláthatóan még ebben az évben el fog érkezni, másszóval a valutareform megvalósulása már csak hónapok kérdése.

A mérlegvalódiság helyreállítása ügyében már a pénzügyi bizottság pénteki ülésén kifejtetem álláspontomat és most csak annak szűkességére óhajtok rámutatni, hogy a mérlegvalódiság helyreállításáról szóló rendeletet a legrövidebb idő alatt életbe kell léptetni. Bizonyos, hogy alig van kérdés, amely körül olyan nagy fogalomzavar alakult volna ki, mint a mérlegvalódiság ügyében.

A legtöbben összetévesztik ezt a kérdést a valutareformmal.

zavarólag hat, hogy a mérlegvalódiságot az aranykoronával hozták összefüggésbe, holott a mérlegvalódiságnak stabil értékmérő mellett mindig létre kell jönnie. A mai körülmények között zavart okozna, ha olyasvalamit iktatnánk be mint értékmérőt, amit később ismét ki kellene küszöbölni.

A mérlegvalódiságot tehát csak a fölértékelés és a mostani papírkorona alapján lehet a mai körülmények között helyreállítani.

Ezt a munkát föltétlenül el kell végezni. Az a fölfogás, hogy ezen az alapon nem állítanak össze az új mérlegeket, csak a kérdés nem ismerésével vagy félreértésével magyarázható meg. A valódi mérleg fölállításának ugyanis egészen más ösztönző erői vannak. Ilyen ösztönző erő a vállalatok érdeke, amely megköveteli, hogy erőviszonyaik, rentabilitásuk és ennek alapján hitelképességük kellően kifejezésre jusson. Akadályát viszont az volna, hogy ha az adózás tekintetében nem találják meg a helyes megoldást. De ha ez a kérdés jól oldódik meg, akkor ez lesz a legjobb ösztönzője a valódi mérleg fölállításának.

A Reggel munkatársa beszélt

Temesváry Imrével,

a kormány pénzügyi törvényjavaslatának előadójával is, aki a valutareformról és a valorizációs törvényjavaslatról így nyilatkozott:

Most, hogy az angol font elérte az aranyparitást és ezzel kapcsolatban megszilárdult a bizalom az angol font sorsával összekötött magyar korona iránt is,

a valutareform kérdése mindenképpen aktuálissá vált.

Az erről szóló törvényjavaslat azonban ősz előtt semmiesetre sem kerülhet a nemzetgyűlés elé, mert hiszen előbb a Nemzeti Bankkal, majd a Népszövetség pénzügyi bizottságával kell az ezzel összefüggő kérdéseket a kor-

mánynak megvitatni.

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter a jövő hónap elején kiutaznak Genf-be és a Népszövetség pénzügyi bizottságában föl fogják vetni a valutareform kérdését.

Mindenekelőtt az új pénzegységben kell majd megállapodni. Annyi máris bizonyosra vehető, hogy semmiesetre sem fogjuk követni Ausztria példáját, vagyis nem fogunk a többi államoké-tól teljesen független valutarendszert bevezetni. Tekintettel arra, hogy a magyar korona most is az angol fonthoz igazodik, legvalószínűbbnek az látszik, hogy ha nem is az angol shillinget, amely túlságosan magas pénzegység lenne, de mindenesetre

az angol fontnak egy bizonyos hányadát, az egyhuzsdnál kisebb részét fogjuk értékmérőül elfogadni.

Ami már most a valorizációs törvényjavaslatot illeti, ezzel szemben semmiesetre sem szabad vérmes reményeket táplálni, mert az az egy-két héten belül megjelenő rendelettel

csak a legszűkebb keretek között valószínűsíthető meg.

Beszélgetés Morgan amerikai bankárral a bécsi gyorsvonaton

„Az amerikai tőkésnek nem igen keresnek új investíciókat Európában“

(A Reggel tudósítójától.) Pénteken délután terjedt el Budapest közgazdasági és társadalmi előkelőségei között a hír, hogy John Pierpont Morgan, a dollár multimilliós világhíres newyorki bankár Budapestre érkezett. A Gerbeaudban ismerte föl az egyik pesti nagybank igazgatója az amerikai bankárt és pár perc múlva már ugy tologtunk az emberek a Gerbeaud piros szalonja előtt, hogy az amerikai bankár kénytelen volt háromtagú társaságával eltávozni. A Gerbeaudból a Ritz-szállodabeli lakásukra mentek át. Kezdetben a szállodában is arra gondoltak, hogy az új amerikai vendég John Pierpont Morgan, de amikor kiállították a bejelentőlapot, kiderült,

az amerikai bankárt ugyan Morgannak hívják, de nem azonos a világhírű amerikai bankárral.

csak névrokona és Forbes Morgan a neve, a newyorki Morgan. Livermore et Co., ugyancsak európaszerte ismert bankárcég belfogja, aki hosszabb idő óta Európában tartózkodik. Az előkelő bankár titkára Harry de Pauer és két bécsi amerikai hölgy társaságában jött Budapestre. Az amerikai bankár a szálloda portásának kiadta a parancsot, hogy senkit sem hajlandó fogadni és kérte, hogy biztosítsák számára a legteljesebb inkognitót. Az ötven év körüli bankár huszéves fiatalember könnyedségével táncolt a Ritz-szállóban késő éjszakai órákig társaságának hölgytagjaival, majd vasárnap reggel 6 óra 10 perckor a bécsi gyorsvonattal Bécsbe utaztak. Mielőtt végleg elhagyta volna Budapestet, fogadta A Reggel munkatársát, akivel hosszasan elbeszélgetett. Közel két méter magas, összes haja, szép szál ember.

Mr. Forbes Morgan

a következőket mondotta A Reggel munkatársának budapesti utjáról:

— Hónapok óta Európában tartózkodom, nagyon sok időt töltök Bécsben és mindezt ideig nem volt alkalmam látni az önk fővárosát. Olyan sok szépet hallottam Budapestről, hogy végre is elhatároztam Pestre lerándulni. Pénteken délután érkeztem, a Gerbeaudban uzsonnáztam meg és mondhatom, már az első benyomás nagyszerű volt, mert olyan elsőrangú kávé és olyan finom süteményeket talán életembe sem ettem, illetőleg ittam, amilyeneket

az önk Gerbeaudjában tálaltak elém.

Nagyon kellemetlenül érintett, hogy össze-tévesztettek John Pierpont Morgannal, akinek még csak rokona sem vagyok.

Az én bankárüzletem cége Morgan Livermore & Co. és Newyorkban a Broadway 71 alatt vannak az irodáim. Két társam közül az egyik Eugén Kahn, Otto Kahnak, a Budapestben is jólismert newyorki bankárnak öccse, másik társam, Livermore pedig a sógora a híres amerikai pénzembernek, marquis Leibersacknak. A magyar gazdasági körökkel már voltam érintkezésben.

én állottam annak a csoportnak az élén, amely az Alpine és a Rima finanszírozását végrehajtotta.

A Kereskedelmi Bankkal is üzleti összeköttetésben állok és titkárom udvariassági látogatást tett dr. Jacobi Olivérnél, a bank ügyvezető-igazgatójánál, akivel már több ízben alkalmam volt tárgyalni. Mindössze ebből állott érintkezésem budapesti tartózkodásom alatt a magyar gazdasági körökkel, ami annál inkább is érthető, mert hiszen

ma új üzletet kötni nagyon nehéz, pénz már Amerikában sincs nagyon bőven és mind drágább.

Ugy, hogy mi, amerikai tőkésnek, nem igen keresünk új investíciókat Európában. Béccsel, illetően Ausztriával már esztendőnk óta szoros üzleti nexusban állok, egy évvel ezelőtt Amerikában az én bankcégem plasztizotta a bécsi városi vízművek kötvénykölcsönét, most pedig egyes osztrák tartományoknak és városoknak nyújtandó kölcsönökről tárgyalok.

A vonat indulásától már csak két perc válszt el. Forbes Morgan elmondja még, hogy nagyon kellemesen lepte meg Budapest, csak azt fájlatja, hogy a tartós esőzés miatt nem tekinthette meg a város környékét. Nevetve meséli, hogy akinek csak panaszkodott a tartós zápor miatt, mindenki mosolyogva vigasztalta meg, hogy az eső kell, hogy ettől az esőtől függ nagymértékben, milyen lesz a termés Magyarországon. Az eső általában nagyon megsomorította az amerikai bankárt, mert elsősorban azért sietett vissza Bécsbe, hogy végignézze az osztrák-magyar válogatott footballmérkőzést...

Korda Tibor.

Elsmers
NŐI-DIVATNAGYÁRUHAZA

Koronaheroeg-utcai főüzletében

az Orsz. Gyermekvédő Liga fölkérésére

rendezett

gyermeknap kirakat

vasárnaptól május 3-tól május 10-ig látható

HIREK

A világtörténelem közelről

Tíz éve volt Gorlice, a nagy áttörés, kétezer ágyú monstre hangversenye, diadalordítás, különkiadások, lobogók, szónoklatok és császári elismerés a Gondviselésnek, amely megtette loyális kötelességét. A Höfer szűk szavait dőlőfős öröm feszítette és mint a gyújtó-zsinórban a tűz, úgy harapódzott a csata Bukovinától az Északi-tengerig. Duskáltunk a halottakban. A polgár reggeli kávéjához ha nem talált a sajtó legalább 20.000 halottat, az a nap el volt veszve és beteg türelmellenség volt a polgár szája keserű. Füst, üszök, föltépett föld, üvöltő ének, visszazengő Kárpátok és várak omlása vulkán robbanásokban. Przemysl a miénk. Varsó, Lemberg, Bresztlitovszk, a rokitnoi mocsarak, csengő frázisok, dühös nekigyürkőzés, fogakozás, bosszu, nagy ivások a medve bőrére: ime, ez volt Gorlice és itthon toasztok ünnepelték a bölcseket, akiknek köszönhetette a magyar, hogy nem maradt ki a háború szépségeiből. Most látja Vilmos és Ferenc József, hogy mi nekik ez a daliás magyar nemzet, most határoztuk el, hogy Bécsset megszüntetjük és Budapestet lesz a monarchia sulypontja és boldog vezércikkék fűződtek német fuvvéczerőrnagyok vállveregető dícséreteihez, akik egész akceptábilis segédezőnek ismerték el a magyarságot és további támogatásukat helyezték kildatásba a Niebelungentreue nevében. Északra regényes gőz takarta a hadszíntert és mögötte hullák, kiontott belek, tornyos emberhalmok, millió egyéni tragédiából egy vérfolyamba omló dícsőség, ez volt Gorlice akkor és Ludendorff és Mackensen és Conrad bus vitákat vívtak, hogy melyikük jogosult bekasszálni Középeurópa részeg tapsait. Lázás premierhangulat volt és még messzebb, nyugaton már föl volt osztva Magyarország, már ki voltak a térképen tűzve a határok és Masaryk már meggyőzte Wilson, hogy Komárom olnyomott cseh többsége szomjában várja a föl-szabadítást.

Közelről cocainos álmom volt, tíz lépéssel odébb, máról nézve, diplomaták, politikusok és tábornokok vak tumultusa. A regényes gőz elhúzódott, a féltistenek memoároiban degradáltak egymást gyarló, hű, törtető, féltékeny tenoristák és nem maradt más, csak a nagy csatátér, a csonka Magyarország és a százszázalékos rokkant, aki rángatódzva, vakon és csonkán térfereg a romok között. Drágaság, leépítés, nyomor, elbutulás, kulturánk pusztulása, az ide települt Balkán, minden ember életének megmaradt tízpercentje, korai agyosság, öngyilkos bánat, lakmározó hiénák, nekirugaszkodó és visszacsüggedő programtalanság, a szanálás mártír Magyarország: ez Gorlice ma, tíz lépéssel, még közelebből, de immár pántlikák és dekorációk híján. A százszázalékos rokkant odaküldi most lelkét a csatátérre és a rögök közt megkeresi lába elvesztett csontját, kivert félszemét, hasznos munkacerejét, hátha megint összerakhatna a csonkokból egy egész embert, aki élne, dolgozna és elfeledkezhetne Gorlicéről. A százszázalékos rokkantország próbálja összerakni a gorlicei hét ország határában elszórt csonkjait és Gorlicét ma drága kenyérnek, tüdőbeteg gyerekeknek, hiányzó könyveknek, döglött kereskedelemnek, B-listának, kurzusnak, leépítésnek, mister Smithnek, kisüstnek, Benesnek, Brianának, elzárt utnak, fájó irredentának, omladozó házaknak, munkanélküliségnek, Lakshivatalnak, martalócok osztozkodásának, fascizmusnak, éhségnek, rongyosságának, megrontott életnek, dühös szegénységnek és céltalan támolygásnak látjuk a közelségében.

Ötven év múlva megint szép lesz Gorlice. Hősök száguldanak a rengeteg családon, iskolás gyerekek mohó szemét elé a férfivirtus fényes példát vetítik buzgó tanítók és a csata gyönyörűvé éled egy célszerű és szuggesztív rekonstrukcióban. Talán orosz iskolákban a nagyherceg elsőpró győzelmeként fogják tanítani, talán lesznek még magyar iskolák, ahol a dalolva harcoló huszárok legendája él, de mindenesetre szép lesz Gorlice, mert minden Gorlice szép, ha az iskolában tanítják, amikor már nem élnek és nem szólhatnak közbe azok, akik tíz lépéssel látták a világtörténelmet.

Márkus László

— Hetven náthalázás megbetegedés egy soproni nevelőintézetben. Sopronból táviratozzák: A náthaláz Sopronban is fellépett. A Rákóczi Ferenc flunelvé intézetben 70 megbetegedés fordult elő. A megbetegedések mind enyhe lefolyásúak.

A CAPITOL FILMPALOTA

előadásai ismét

5, 7 és 9 órákor kezdődnek
Szentivánéji bál — Alaska hőmezőin

— A lipótvárosi Wolff-párti listavezető párbajai. Vasárnap délelőtt véres kardpárbaj színhelye volt a Santelli-vivóterem. Liszka Árpád ügyvéd, volt Wolff-párti városatyja, aki most a VIII. választókerületben az egyesült Wolff- és keresztény-szocialista választási párt listavezetője, vivott súlyos föltételi kardpárbajt dr. Bozóky Jenővel. Háromszor csaptak össze a felek és mind a három ízben Liszka Árpád szenvedett sérülést. Két vágást kapott a kezefejére, egyet pedig a vállára. A párbajt, amelyet dr. Rácz Vilmos vezetett, a harmadik összecsapás után Liszka Árpád harcceptelenségével fejezték be. A párbajnak érdekes előmenyei vannak. Ismeretes még, hogy Liszka Árpád dr. több mint egy esztendővel ezelőtt a Petőfi-téren súlyosan inzultálta Fekete Medárd V. kerületi előjárósági adótitviselőt egy visegrádi hajókirándulás miatt. Liszka két barátját, dr. Ambrózy Béla hírlapírót és dr. Bozóky Jenőt fölkérte, hogy az inzultálásnál legyenek jelen. Fekete Medárd a járásbíróson tett följelentést Liszka és társai ellen. Dr. Csépay járásbíró több ízben tárgyalást is tűzött ki ebben az ügyben, Liszka azonban soha nem jelent meg. Ezért február elején Bozóky Jenő és Ambrózy Béla felelősségre vonták Liszka Árpádot, majd amikor meggyőződtek arról, hogy a városatyja nem hajlandó eleget tenni a törvényeskedés idezésének, egyik esti lapban nyilatkozatot tettek közbe, amelyben kijelentették, hogy Liszka tévesen informálta őket és bocsánatot kértek Fekete Medárdtól. Pár nappal ezután Liszka Árpád Szilassy Géza és Deák József nyugalmazott századosok útján loyagias elégtételt kért régebbi barátaitól, Bozóky Jenőtől és Ambrózy Bélától, akik dr. Rácz Vilmost és Jobst Lászlót nevezték meg segédekül. Hosszas tárgyalások után két héttel ezelőtt Liszka meg is verekedett dr. Ambrózy Bélával, aki a karján sebesítette meg az ügyvédet, úgy, hogy Liszka Bozóky Jenővel csak két héttel később, vasárnap délelőtt verekedhetett meg.

— Megszökött a nagy parfümesempész. Az elmúlt héten megírta A Reggel, hogy a budapesti rendőrség a fővármivattal karöltve nagyszabású parfümesempészt leplezett le. A nyomozás folyamán dr. Lukács József detektív-főfelügyelő megállapította, hogy az egész empészt Rosenthal Imre szállító hajtotta végre. Ő kapott pénzt a társaság fejétől, Fürst Ferenc kereskedőtől. Rosenthal nemrégén önálló szállítmányozási irodát nyitott, azelőtt pedig a Klein I. D. szállítócégnél volt alkalmazásban. Ott az egyik cégvezető meghatalmazást irt alá részére, hogy a Klein I. D. cég számára tranzitórút hozhat Budapestre. Ennek alapján szállította Rosenthal az illatszereket Budapestre és azokat különböző gyógyszerészeknek adta el. Rosenthal Imrét elő akarták állítani a főkapitányságra, de már néhány nappal ezelőtt eltűnt a fővárosból.

— Aki a saját multja iránt érdeklődik a rendőrségen. Silbermann Nándor volt régiségkereskedő néhány évvel ezelőtt el volt itélve és büntetését a szegedi Csillagbörtönben töltötte ki. Ott, mint később kiderült, egy fogházort meg akart vesztegetni és amiatt eljárás indult ellene. Amikor keresni kezdtek, kiderült, hogy Amerikába szökött és ezért a körözést nyilvánították a rendőrségen. Négy évi távollét után Silbermann visszajött Budapestre és kíváncsi volt arra, hogy körözik-e. Megjelent a főkapitányság bejelentőhivatalában és saját nevére szóló kérdőlapot nyújtott be. A rendőrségen fölismerték és előállították Horváth József dr. rendőrfogalmazóhoz, aki Silbermann letartóztatta és átkísértette az ügyészségre.

— Csütörtökön kezdődik az új választójog parlamenti vitája. A nemzetgyűlés kedden délelőtt letárgyalja a zárszámadási bizottság jelentését és a még elintézetlen mentelmi ügyeket, szerdán pedig a lakásépítés előmozdítását célzó törvényjavaslatot hozza tető alá. A Ház elnökségének számítása szerint csütörtökön kezdődik meg a választójogi vita, a demokratikus blok intőbizottsága pedig kedden délelőtt 11 órákor dönt arról, hogy a választójogi vita tartamára főladj-e passzívitás. Bizonyosra vehető, hogy a szocialisták, a demokraták és a Kossuth-párt tagjai a passzívitás további föntartása mellett foglalnak állást úgy, hogy a blok hozzájárulásával csak a Szilassy-féle demokratikus szövetség tagjai térnek vissza a parlamentbe, hogy a kormány javaslatával szemben fölvegyék a parlamenti küzdelmet.

— Erősítik az olasz röpülőflottát. Rómából táviratozza A Reggel tudósítója: Az olaszországi légiflotta újjászervezésére újabb 900 millió lírát szavaztak meg. A jelenlegi olasz légiflotta létszáma a következő: 2400 tiszt, 4100 főnyi legénység, 25.029 segédmunkás.

— Egy halászmester katasztrófája halászás közben. Hardig Imre halászmester, aki az Ernő-utca 17. számú házban lakik, a budafoki part közelében halászott. A csónakja összeütközött egy uszályal és a halászmester kiesett a csónakból és elmerült. Holttestét eddig nem találták meg.

PÖSTYÉN
CSÚZ-KÖZSVÉNY-ISCHIAS
ideális gyógyhelye

Teljes üzemben. — Kifünő tavaszi kurák
A penzlió (lakás, étkezés) napi árai:
THERMIA PALACE (pazar berendezésű) Kcs. 75-től
ROYAL NAGYSZALLÓ Kcs. 60-tól
FÜRDŐSZALLÓ Kcs. 45-től

Utijegynél 33% kedvezmény. Fölvilágosítás, vízumszerzés:
EISNER-DROGERIA, Andrassy-út 37. Telefon: 85-24

— A lakók legnagyobb része igénybeveszi a házbérlésletfizetési kedvezményt. A legutóbbi — februári — házbérlésletfizetési háztulajdonosokat az a meglepetés érte, hogy a lakók, illetve üzletbérlők nem vették igénybe a népjóléti miniszter által biztosított részletfizetési kedvezményt, hanem az üzlet- és lakásbérlés — a legtöbb esetben azért, mert féltek a házigazda retorziójától — egy összegben fizették le. Holnap jár le a rendelet értelmében a határidő, amikor a májusi házbérlésletfizetést kell fizetni, vagy az egész összeget, vagy pedig csak az első részletet. A szomorú gazdasági viszonyok és a pénzsziúke élénk jele az, hogy a bérlők legnagyobb része a fizetést a legutolsó napra hagyta. Szombatiig ugyanis a házfölügyelők és gondnokok hiába vártak a házbérlésletfizetésekre, a fizetést a legtöbbben hétfőre helyezték kildatásba. Akik fizettek, azok is legnagyobb részben — a részletfizetési kedvezményt választották.

— Házasság. Wilhelm Artur igazgató és Périssné Olajos Ilona házasságot kötöttek.

— Biztos szer szereplők, májfoltok, pörsenések ellen Crème Eva. Mindenütt kapható! Főraktár Török Patika, Király-utca 12.

HAAS LIPÓT

BUDAPEST

VII, Rákóczi-ut 24
VII, Erzsébet-körut 28
V, Lipót-körut 24
IX, Ferenc-körut 36

DEBRECEN

GYŐR

Valódi linoleum

Futószőnyeg bordúrral, 45 cm széles . 45 K
Futószőnyeg bordúrral, 58 cm széles . 55 K
Futószőnyeg bordúrral, 68 cm széles . 70 K
Futószőnyeg bordúrral, 91 cm széles . 91 K
Egyszínű, barna, m²-ként . 108 K-tól följebb
Mintázott, m²-ként 105 K-tól följebb

Padlókárpit

Linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, különféle gyönyörű mintákban
67 cm széles 60 K
87 cm széles 80 K
100 cm széles 85 K

Viaszosvászon

Barchent háttal, 50 cm széles 40 K
Barchent háttal, 58 cm széles 45 K
Barchent háttal, 78 cm széles 65 K
Barchent háttal, 100 cm széles 80 K
Barchent háttal, 115 cm széles 90 K

Szőnyegek

Futószőnyeg, prima
65 cm széles 40 K
85 cm széles 50 K

Ágyelő, szmirna-utánzat
60 × 120 cm 75 K
70 × 140 cm 110 K

Ebédlőszőnyeg, szmirna-utánzat
200 × 300 cm 690 K

Ágyelő, velour, 56 × 116 cm 160 K

Kökuszszőnyeg, I-a min., 200 × 300 cm, gyönyörű mintákkal, kiválóan alkalmas szálloda és hall részére . . 800 K

Falvédők, 80 × 180 cm 130 K

Garnitúrák, átvétők és asztalterítők nagy választékban

Függönyök

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria 210 K
Cellunit gallérok és kézelők elsőrendű minőségben

Női és férfi

gumikabátok

nagy választékban, rendkívül olcsó árban!
Drapp és zöld színben 395 K
Double-kabát, a két szövetség között gumizva 650 K
Szövetserű kabát 750 K

Árak ezer koronákban értendők

— **Hindenburg-láz** Budapesten. Amikor ők Hindenburgért ujjongnak, mintha a derék tábornagy az ő szavazataiknak köszönhetné mult vasárnapi győzelmét, azt feleljük nekik: *nincs hatalmasabb, verhetlenebb, diadalmosabb Hindenburg, mint a demokrácia.* Ha ők nem a becsületes, komor hazafinak tapsolnak, de a háborúnak és a halálnak, mi háromszoros hurrtól kiáltunk a békének, a munkának, az életnek. Németországban a frontkatonák szövetsége ünnepli a politikai romantikát, amelynek Hindenburg a Wotánja. Nálunk a front mögötti katonák, akik legföljebb a királyi pincék borát, de soha puskaport nem szagoltak az öt éves háboruban, delirálnak a boldogságtól, hogy most talán újra elkezdődik a véres tánc. Hindenburg győzelmére talán az elkopott, születte *gummibotokat kampóskeresztekre cserélik ki!* Ezeréves a magyar kettős kereszt, soha kampó vagy horog nem éktelenítette, ez csak azok keresztjeit díszíti, akik a názáreti mártir-halálának szent szimbólumával a zavarosban akarnak halászni...

— **A Zeneművészeti Főiskola második ünnepl hangversenye.** Vasárnap este a második jubiláris hangversenye a Főiskola régebbi igazgatóinak és tanárainak: *Erkel Ferenc, Kveszler János, Mihalovich Ödön, Volkman Róbert, Szendy Árpád és Herzfeld Viktor* művel szerepeltek. *Hubay Jenő* vezette ezen az estén is a zenekart fiatalos tüzzel, különösen a Volkman-szerenádában érvényesült kitűnő vonóskara. A még élteben levő szerzők között egyedül csak *Kveszler János*; Zeneakadémiánknak 1881 óta tanára, jelent meg, akit „A megdicsőültek”-hez című magasztos szellemű gyászódaja után perecekig ünnepeltek. A kitűnő mester, aki ma szerzől minőségben szerepel, holnap pedagógiai zsenialitásának áldásos eredményeiben gyönyörködhetik majd; ugyiszólván az egész mai zeneszerzői gárda az ő keze alól került ki. (V. M.)

— **Egy tolvaj kihallgatás közben kiitta a rendőrkapitány tintatartójából a tintát.** Szombaton délelőtt az állami munkaközvetítő-hivatalban megjelent *Besina Márton* 25 éves állás nélküli iparos és két állás kereső fiatalemberrel beszélgetni kezdett. A helyiségben tartózkodók közül egyszerre ketten is észrevették, hogy *Besina Márton*, miközben társaival beszélget, *benyúlt azok zsebébe és mivel ott semmi értéktárgyat nem talált, ellopta, zsebkendőjüket.* *Besina Márton* rendőrnek adták át, aki bevitte a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy rovtomultu és már többször volt lopásért elítélve. *Besina Márton* délelőtt *dr. Alvinczy Roland* rendőrkapitány elé vették, aki jegyzőkönyvet vett föl vele. *Besina* elérkezve mondotta jegyzőkönyvébe, hogy *három napig éhezett, nem volt betevő falatja és ezért vetemedett a lopásra.* Amikor a rendőrkapitány a jegyzőkönyv készítése közben az íróasztalra hajlott, *Besina hirtelen fölkapta a nagy tintásüveget és annak tartalmát öngyilkossági szándékkal meg akarta inni.* A rendőrkapitány kiütötte kezéből az üveget, úgy, hogy *Besina* csak néhány csöppet ivott és egész arcát összekente. A rendőrorvosi hivatalban gyomormosást végeztek rajta, a két zsebkendő miatt pedig — tekintettel arra, hogy rovtomultu — leartóztatták és hétfőn átkísérik az ügyészségre.

— **Meghalt a svájei Kreditanstalt elnöke.** *Zürichből* jáviratozzák: *Frey Gyula* dr., a *Schweizerische Kreditanstalt* elnöke, ma rövid betegség után hatvankilenc éves korában meghalt.

— **Gázal megmérgezte magát két eselédleány.** A Gizza-ut 12. számú házban levő pékműhelyben együtt szolgáltak *Juhász Rozália* 25 éves és *Musztics Anna* 22 éves eselédleányok. Szombaton este mindkét leány lefeküdt a eselédleányok. Mikor *Musztics Anna* elaludt, *Juhász Rozália* kinyitotta a gázcsapot és visszafeküdt az ágyra. Reggelre *Juhász Rozáliát*, aki a gázcsaphoz közelebb feküdt, halva találták. *Musztics Annát* súlyos állapotban szállították a Rókus-kórházba.

— **Vanczák János** kedden ünnepli a nemzetgyűléstől való ötvenedik „kikértesésének” jubileumát. A nemzetgyűlés kedden délelőtt mentelmi ügyeket tárgyal és ezek közül *tizenegy esetben újra Vanczák János* kiadatásáról van szó, aki saját kijelentése szerint most már megünnepelheti a nemzetgyűléstől való ötvenedik kikértesésének jubileumát.

Karcsu és finom lesz a bokája
a **Clarks-féle párisi BANDES "L"** testszánu gumitékercs használatával.
Párja 180 ezer korona, használati utasítással.
Láthatatlan a harisnya alatt.
Kapható minden jobb drogériában és gyógytárban.
Ovakodjunk silány utáztatoktól!
ZSOLDOS SÁNDOR
Budapest VII, Rákóczi-ut 74. Tel.: J. 16-58

BRILLIANSOKAT gyöngyöket, réplégyököket bárkinél drágábban vesz.
Székegy Emil Király 51 utca 51. Tel.: J. 105-35 (Teréz-templ. szemb.)

Rakovszky belügyminiszter vasárnap közölte Ripka kormánybiztossal a fővárosi választás elhalasztását

Az új választási terminus: május 21-22 — A kormánybiztos nyilatkozik a belügyminiszter döntéséről

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben egyhangú megütközéssel fogadták azt a hírt, hogy a belügyminiszter a május 14-ére és 15-ére kitűzött fővárosi választás elhalasztásának gondolatával foglalkozik. A fővárosi pártok azonban még vasárnap is bizonytalanságban voltak a belügyminiszter végleges döntését illetően és a Reggel munkatársa éppen erre való tekintettel

Ripka Ferenc

kormánybiztoshoz fordult fölvilágosításért, aki a következőket jelentette ki:

— A belügyminiszter ur meggyőződött arról, hogy a szavazójegyek elírás hibáinak kitgátása az eredetileg kitűzött időpontig nem történhetik meg és ezért

ma közölte velem, hogy a fővárosi választást május 21-ére és 22-ére halasztja el.

Május 21-ike áldozócsütörtökre esik, ami nem lehet a választás akadálya, sőt emlékeztetnem

— **A Baden-badeni sakkverseny vasárnapi mérkőzésén Aljechin vezetett. Baden-Badenből táviratozzák a Reggelnek:** A sakkverseny tizenharmadik fordulóján vasárnap este 10 óráig a következő játszmák kerültek eldöntésre: *Bogoljubov* győz *David* ellen, *Aljechin* *Rubinstein* ellen, *Schumann Spielmann* ellen. A versenyen *Aljechin* vezet.

— **Eber Antal választási programbeszéde.** A VII. kerületi polgári körben tartott társasvacsora egyik szónoka *Eber Antal* volt, aki a választási küzdelemben most először szólalt föl. Mindenekelőtt azokra a támadásokra reflektált beszédében, amelyek a miatt érték, hogy *Vanczák Jánossal* egy listán vállalt jelöltséget.

— **Világos —** mondotta — hogy lajstromos szavazásnál semmiféle politikai lekötézetést nem jelent, ha különféle pártállású jelöltek azonos listán találkoznak. Még inkább áll ez reám, aki kifejezetten, mint párton kívüli vállaltam jelöltséget. Az én ellenzékiiségem nem vonatkozik politikai és pártkérdésekre, hanem vonatkozik a Keresztény Községi Párt és a város vezetőségének pénzügyi politikájára, amely egyaránt katasztrofális a legkapitalistikusabb vállalatokra és a legszerényebb napszámosra. Nem igaz, az, hogy a Wolf-párt azért juttatta pénzügyi esdél elő a fővárost, mert a liberális korszaktól örökölte a külföldi valutájú kölcsönök terhét. Epp ellenkezőleg, örökölték mindazokat az üzemekeket, amelyek ezekből a kölcsönökből szűsztezték. A külföldi tartozásokra három évig még csak koronakamatot se fizettek, amíg pedig fizetnek, azóta ezt abból a külön pótlékból teszik, amelyre a közúti közlekedést és a villamosáramot drágították. Megbőszíthetetlen, hogy évekig húzták teljes dilettantizmussal a külföldi adósságok rendezését és ezek a terhek ma is rendezetlenek, amikor már minden város, minden társaság, minden magános elrendezte háború előtti tartozását. Ez a tehetlenség olyan terheket fog a főváros lakosságára zúdítani, hogy generációkon át fogják a Sipőcz-Wolff pénzügyi politikáját emlegetni. E mellett a főváros adópolitikája a legantiszociálisabb és antilekonomikusabb, ami csak elgondolható és sokban hozzájárult Budapest iparának és kereskedelmének elpusztításához. Azért vállaltam jelöltséget, hogy minden erőmmel tovább küzdjek ez ellen a tudatlan és tehetetlen pénzügyi politika ellen, amely aléssa a főváros lakosságának jövődjét.

— **Egy leharapott új a rendőri jelentés mellett.** *Szalai Lajos* 53 éves asztalossegéd vasárnap reggel részegen tért haza Pestszentlőrincére *Kossuth Lajos*-utca 15. szám alatti lakására. Összevesztett a vele közös háztartásban élő özv. *Sári Istvánnéval*, majd dulakodni kezdett vele. Verekedés közben szájába kapta az asszony balkezének mutatóujját és leharapta azt. Az asszony sebet bekötötték, *Szalai Lajost* pedig bekísérték a főkapitányság központi ügyeletére. A rendőr mellékelte jelentéséhez a leharapott mutatóujját, amelyet beszállítottak a bonctani intézetbe.

— **Szepesi Kuzska Jenő** festőművész kiállítását rendez. Május 17-én nyílik meg Rákosszentmihályon az ottani Kesziné nagytermében *Szepesi Kuzska Jenő* festőművész kiállítása. A kiállítás javarészt a művész legutóbbi hat éves munkájának eredményét foglalja össze. A kiállított képek tulnyomórésben tájképek, borongós éjszai es teli tájak. Mind magukon viselik *Kuzska Jenő* egyénien jellemző értékes tulajdonságát. A kiállítást *József Ferenc* főherceg jelenlétében nyitják meg.

Francia parfümök
legolcsóbb árakban
Kosztelitz
V. Dorottya-utca 12. Tel. 186-89

kell arra, hogy a demokratikus blok annak idején kifogásolta, hogy a választás egyik napja nem esik ünnep- vagy vasárnapra. Az új terminus és az áldozócsütörtöki ünnep most még azoknak is módot nyújt szavazati joguk gyakorlására, akik hétköznapon ebben akadályozva volnának. E héten egyébként

teljes erővel megindul a szavazójegyek hibáinak kiigazítása, a még ki nem osztott igazolványoknak tulajdonosukhoz való eljuttatása, valamint a közigazgatási bírósághoz benyújtott panaszok elintézése,

ugy hogy az ajánlási ívek benyújtásának új terminusáig, vagyis a május 21. és 22-iki választást megelőző nyolcadik napig az illetékes hatóságok előreláthatóan minden sérelmet orvosolni fognak.

A kormánybiztos közölte még munkatársunkkal, hogy a fővárosi választás elhalasztásáról szóló belügyminiszteri rendelet a hivatalos lapban már ma, hétfőn megjelenik.

— **Nem tervez a kormány új lakásadót.** A pénzügyminiszter tudvalevően engedélyt adott arra, hogy a májusi negyedben esedékes kincstári haszonrészeseledés második részletét augusztus 5-ig lehessen befizetni. Azt a hírt, hogy ezt a második részletet teljesen elengedik, Bethlen miniszterelnök határozottan megcáfolta, ami annyit jelent, hogy a kormány csak a második haszonrészeseledés eltörlésére. Gazdasági körökben elintézett kérdésnek tartották, hogy a kincstári haszonrészeseledés eltörléséért új lakásadó bevezetésével rekompenzálja magát a pénzügyi kormány. Teljesen beavatott helyen azonban közölték a Reggel munkatársával, hogy ez a föltevés teljesen alaptalan, a kormány nem tervez új lakásadót és a kincstári haszonrészeseledés eltörlésének lehetőségéről egészen más és a közönség érdekeinek jobban megfelelő eszközökkel óhajt annak idején gondoskodni. Az egységes pártban ezzel kapcsolatban mozgalom indult meg a házadó vidéki behajtása körül mutatkozó súlyos aránytalanságok kiküszöbölésére is. Ebben az ügyben *Orffy Imre* járt közbe a pénzügyminiszternél, aki kijelentette, hogy a házadókievetéseket újból revízió alá fogja vevetni még azokon a helyeken is, ahol formailag nem is adtak be panaszt az adókievetés ellen.

— **Letartóztattak három sikkasztót.** A rendőrségen két nappal ezelőtt *Böhm Lipót* Sas-utcai textilnagykereskedő följelentést tett *Taussig László* szállítási tisztviselő ellen, aki két barátjával, *Kirdy Lászlóval* és *Király Imrével* együtt arra vállalkozott, hogy a Vámháznál a kereskedő részére érkezett árukat elvámolják. *Taussig* át is vett a kereskedőtől 11 milliót, de ezt az összeget elikkasztotta. *Taussig Lászlót*, *Király Lászlót* és *Király Imrét* előállították a főkapitányságra és mindhármukat letartóztatták.

Golya-Áruház

Király-utca és Nagymező-utca sarok
Vámház-körut és Kálmán-tér sarok

Angol grenadin	16 ezer
ötven szebbnél szebb mintában ...	
Angol marokain	22 ezer
gyönyörű színnyomatu, lágyesű, 6 színben nyomott anyag	
Angol marokain	38 ezer
selyemfényű, színnyomatos, hat színben tartott duplaszélés anyag	
Angol cernagrenadin	55 ezer
gyönyörű mintázatu, szintartó, duplaszélés anyag	
Eponzs	59 ezer
divatos sötét és esikós mintákban, duplaszélés ruhaanyag	

Százmillió dollár gurul Moszkvából végig a világon...

Riga, április végén.

(A Reggel tudósítójától.) A múlt század közepén, amikor Moszkvában teljes pompájában virult ki az orosz politikai romanticizmus, a szlavofilizmus, amit nálunk pánszlávizmusként neveztek, lett divatos jelszóvá a *guruló rubel*, a titokzatos erő, amely Európa keleti felének nyugalmát időnként lázas remegésre gyújtotta s amely siető tűzfészekké változtatta a Balkán-félszigetet. A *lábbadozó Európát ez új életre ébredt titokzatos erő gyújtogatja ismét, misztikus forrásaiból újból megindult a vérszes arany és*

a guruló rubel gördül ismét végig a világon

s nyomában újra fölkad az elviselhetetlen szenvedések és politikai lázrohamok áradata, amely e világot olyan vérszegényre csapolta.

A Kremel falai tövében a moszkvai Lyublyankán épületek hosszú sora áll. E sokemeletes bérházak külső képe miben sem üt el az európai nagyvárosok bérházainak megszokott homlokzatától. Három-, négy-, ötemeletes bérházak; a külsejük szennyesebb, elhanyagoltabb, mint az ilyen bérkaszárnyák szoktak lenni, az ablakok piszkosak, de a házak hosszú során, minden kapu előtt borkabátos katonák állnak s minden moszkvai polgár titokban keresztet vet, ha a Lyublyankát emlegeti. Ez a háztömb az orosz pokol, aki e kapukon belép, az elvetheti élte minden reményét. Itt székel a Cseka, a mindenható orosz politikai titkos rendőrség, az orosz birodalom valódi, egy igaz ura, amelynek minden zugban és minden családban megvan a maga bizalmasa és amely rendíthetetlen erővel uralkodik az orosz nép és annak vezetői fölött. A lyublyankai házcsoport legmagasabb emeletén, hosszú folyosón végig,

minden második, harmadik ajtón, cirill és latin betűkkel országok, városok, világ-részek neve feketélik

és az ajtók mögött ültek a Cseka emberei, akiknek az a feladatuk, hogy szorgosan figyeljék az illető város, ország életének minden rebbetését és e szobákból indul el pusztító útjára a rubel, a vörös rubel, hogy forradalmat, lázongást, sztrájkot, robbanást, a vörös Apokalipszis egész pusztító hadát szabadítsa a szerencsétlen országokra.

A guruló rubel második forrása Pétervárott van, az egykor olyan megdönthetetlenül szilárdnak látszó, ma lassan széthulló, sok mérföldnyi hosszúságban hatalmas gránitkockákból rótt pétervári Névaparton. A Szmolnij-intézetben, a bolsevizmus első fellegvárában székel még ma is a vörös apostol, Lenin örökségének gyűlölködő székfoglalója, az északi kommunélnöke, Zinovjev. Az ő kezében futnak össze a III. Internacionále számai, a folyosók mélyében, szobák labirintusában rejtett kabinetjéből

ő dirigálja a világ minden részében dolgozó misszionáriusait

és e hatalmas, százados épületből indul útjára a guruló rubel, hogy a moszkvai ággal találkozva, zudítsa Európa fejére Pandora szelencéjének minden ajándékát.

E guruló rubelnek nincs határ, amely gátat szabna. Az aranyának nincsen szaga és nem

hagy nyomot, amiről föl lehetne ismerni. Bulgáriában néhány száz ezer leva átutalásának a nyomát találták. Hamis a levél, hamis a nyugta, mint ahogy eddig minden levelet, minden írást hamisnak deklaráltak, ami ellenük bizonyított volna. Kétszázmillió aranyrubelt költött a Komintern, a Vörös Internacionále az elmúlt évben propagandacélokra.

Százmillió dollárt!

Hová jutott ez a sok pénz, kinek a kezén gurult keresztül, ki tudná azt megmondani? Az eredmény megérte a fáradságot. Az eszt forradalom sok véres áldozatának hullája tántorgó szakadékot vert a balti parasztok meg munkások közé, Párisban diákok és munkások hullái mutatják, merre gurult a rubel és a szófiai robbanás véres örülete talán évekre szakítja ketté a bolgár népet és állja útját annak, hogy a balkáni bogrács bugyborékoló tartalma lassan megnyugodjék. Kétszázmillió küzdelem után az angol szakszervezetek vezetőtanácsa kimondta az egyesülést az orosz szakszervezetekkel, egy fronton küzdenek ezután az angolok és az oroszok az óvatos haladás propagandája, az amsterdami szakszervezeti tanács ellen! Az arany erre is gurult-e vajjon, ki tudná azt megmondani?

Br. P. E.

— Munkácsy-ünnepség Békéscsabán. Békéscsabáról táviratozzák: Munkácsy Mihály halálának huszonötödik évfordulóján szombaton a város közönsége kegyeletlen ünnepséget rendezett a Munkácsy Mihály-utca 14. számú házon levő emlékfábla előtt, amely azt hirdeti, hogy ebben a házban töltötte el életének három esztendejét Munkácsy mint egyszerű kis asztalosinas. A város közönsége nevében Kornis Géza dr. városi tanácsnok mondott beszédet és kisorsút helyeztet el az emléktáblán.

— A cipőkereskedők tiltakoznak a kereskedelem befokottítása ellen. A Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesülete vasárnap tartotta évi közgyűlést Terényi Mór elnöke alatt. A közgyűlésen dr. Kollmann Márton alelnök az aktuális vámpolitikai és adókérdésekkel foglalkozott, dr. Vágó Gyula ügyvezető titkár pedig az évi jelentés kapcsán rámutatott arra, hogy a közvélemény már csak két kategóriába osztja a kereskedőket: az egyik bemozdta a szetesképtelenséget, a másik be fogja mondani. A közgyűlés tiltakozik a befokottító kategorizálás ellen, mert a mai küzdelemben a kereskedelemnek bizalomra van szüksége. A tisztújítás során Sugár Zsigmond cipőkereskedőt másodelnökké, Czeizler Lajos szegedi és Vámos Miklós pécsi kereskedőket vidéki alelnökké választották meg.

— Irodalomtörténelmi nevezetességű butorház. Amint annak idején közöltük, a közismert Gelb M. és Fia Rt. butorgyárát és árukészletét Böhm Béla és Simay Lajos műbutorgyárosok megvették és mintatermeiket az Üllői-ut 15. szám alatti saját házban e célra épült helyiségekbe helyezték át. Az új cég Práter-utca 64. szám alatti műbutorgyárát változatlanul üzemben tartotta, míg az Üllői-ut 15. szám alatti kiállítási termek belső díszítése most készülvén el, azok, elsősorban saját gyártmányu műbutorokkal és dísz tárgyakkal dusan felszerelve, ma, hétfőn délelőtt nyílnak meg. Ezen üzletháznak irodalomtörténelmi jelentősége, hogy itt lakott éveken át Arany János, a „Toldi” koszorus költője, akinek emlékezetére Böhm Béla, e ház tulajdonosának hazafias áldozatkészségéből a ház falára a költő bronzrelifje és márvány emléktáblája kerül, amelyeknek ünnepélyes leleplezése a Magyar Tudományos Akadémia rendezésével e hó 9-én délelőtt 10 órakor lesz.

— Ügyvédi hír. Dr. Schwarz Vilmos ügyvédi irodáját Hajós-utca 14. szám alá helyezte át.

— A Saigótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat igazgatósága ma tartott ülésében, dr. Chorin Ferenc elnök kegyeletos szavakban megemlékezett a társulat alelnökének, Reimann Lázár udv. tanácsosnak váratlan elhunytáról és azon kiváló érdemokról, melyeket az elhunyt a társulás fejlesztése körül magának szerzett. Az elköltözött a társulat saját halottjának tekintti és emlékének megőrzéséről megfelelő formában fog gondoskodni.

Berger Vilmos, a Bleyer és Berger cég társtagja fájdalomtól lesújtva jelenti, hogy társa

Bleyer Károly

folyó hó 1-én hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 4-én délelőtt 12-kor a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából lesz. Elhunyt társam a puritán tisztesség, becsületesség megtestesülése volt, benne a legodaadóbb barátomat, a legjobb embert gyászolom. Emlékét soha meg nem szűnő kegyelettel fogom megőrizni.

— Levél Gál Jenő és Sándor Pál lovagi tornájáról. A Reggel szerkesztője vasárnap a következő levelet kapta:

Kedves Bardóm, az elmúlt hétfőn tüvé tettem érted a várost, mert A Reggel-ben néhai gróf Károlyi István nyomdokaiba kerültem — egy helytelen összefüggésben közzétettem a levelet. Ha most olvasod át, nyolc napi távolléted után, a lapokat, megdoboghat emberszerető szíved arra a fegyveresörgésre, amelynek közepette Sándor Pál bátyánk ki akart engem irtani az élk sorából és kiüldözni — ami az életemnél is jobban fáj — a hölgyek kegyéből. Kedves jó barátom, légy kegyes engem igazolni, úgy A Reggel nagy publikuma, mint a heves Sándor Pál lovagias érzelme előtt, hogy én a Lipótvárosi Demokrata Körben elhangzott beszédemben a lipótvárosi Sternék pártjának hölgybizottságot meg nem sértettem. Itt fatális nyomdatechnikai okok játszottak közre, amelyek azóta ismeretesek, amióta Gatenberg föltalálta a könyvnyomtatást. Tedd meg ezt annál inkább, hogy a belső Lipótváros Kinizsi Pálja végre hüvelyébe tehesse fringiját és így én is tovább élhessek és szenvedhessek. Szeretettel köszönt, stb.: dr. Gál Jenő.

Tény és való, hogy Gál Jenő beszéde eltörölve jutott a nyilvánosság elé, éppen azok a sorok hiányoznak, amelyek a lipótvárosi hölgyekről szóló részt elválasztják a „Gyere be, szép embertől!” Az elmúlt vasárnap 70 gyűlés kivonatát közölte A Reggel, így történhetett meg, hogy Gál Jenő érdekes fölszólalásának egy passzusa kimaradt és ezzel oly gonosz látzatokba került. Reméljük, ezzel a helyreigazítással a belső lipótvárosi hölgyeket és Sándor Pált egyformán megnyugtattuk. Aminthogy távol állott tőlünk a szándék, hogy fölizgassuk őket...

— Bardócz Árpád pesti akvarelljel. A Nemzeti Szalon vasárnap megnyílt csoportkiállításának kellemes művészi szenzációi Bardócz Árpád friss, életteljes, poétikus vízfestményei. Ennek a finom zsánernek mestere Bardócz és főleg a főváros környékéről festett akvarelljei elragadóan kedves, felejthetetlen művészi élmények. A legjobb angolokra emlékeztetnek a levegős, hangulatos, nobilis tanulmányok. Mult évi kollektív kiállítása után, amelynek szintén szép sikere volt, figyelemreméltó emelkedést mutatnak Bardócz művészi pályáján vízfestményekkel vetekedő pasztelljei és grafitrajzai is. A korán elhunyt Győri Aranka színes tussai, Marsovszkyné Szirmai Il meglegőző erős kompozíciós vázlatai, Turán Hacker Mária Adyról festett képe, Krón Jenő és Baumhorn Olga érdekes művei teszik még teljessé a szép csoportkiállítás művészi értékét.

— Smith Jeremiás május 6-án tér vissza Budapestre. Londonból táviratozzák: Amint Newyorkból jelentik: Smith Jeremiás, a Nemzetek Szövetségének magyarországi megbízottja, a „World”-ban kijelentette, hogy Magyarországon a legszívesebb fogadtatásra és a helyzet teljes megértésére talált és a kormány minden lehető módon támogatja. A magyar pénzügyek stabilizálása voltaképpen már megtörtént. A „Newyork Herald Tribune”-ban megjelent beszélgetés során Smith kiemelte, hogy Magyarország államháztartását már hat hónap alatt egyensúlyba hozták, noha a kölcsönök csak egyharmadát vették igénybe; a másik kétharmadrész érintetlenül fekszik tartalékként egy bankban. Föltehető, hogy a magyar kormány a kiadásokat ezentul is a bevételek keretei közé szorítja. Smith elmondta, hogy május 6-án tér vissza Budapestre, ahol még egy esztendeig szándékozik maradni. Ennek az időnek eltöltésével kérni fogja fölmentését megbízatása alól. Rámutatott arra is, hogy minden anyagi ellenérték nélkül teljesíti feladatát és csak készkiadásának megtérítését fogadja el.

3 MILLIÁRD

SIESSEN

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHÁZ RT

Budapest IV, Szervita-tér 3/a

a legnagyobb osztálysorsjegyzületben osztálysorsjegyet

vásárolni vagy rendelni.

Legnagyobb nyeresemény

3 MILLIÁRD K

Egész sorsjegy 120.000, fél 60.000, negyed 30.000, nyolcad 15.000 kor.

Huzás már jövő héten!

3 MILLIÁRD

Berger Vilmos, a Bleyer és Berger cég társtagja fájdalomtól lesújtva jelenti, hogy társa

Bleyer Károly

folyó hó 1-én hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 4-én délelőtt 12-kor a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából lesz. Elhunyt társam a puritán tisztesség, becsületesség megtestesülése volt, benne a legodaadóbb barátomat, a legjobb embert gyászolom. Emlékét soha meg nem szűnő kegyelettel fogom megőrizni.

EGYPTIAN BLEND CIGARETTES

Rendeléseket fölvesz Bernhárt B. Béla pénzügy. hat. eng. külföldi dohány-és dohányárubehozatala Budapest, VII., Gizella-ut 49. sz.

Telefon: József 93-19

21440. sz. a jóváhagyom!

Fő- és szék. m. kir. pénzügyigazgatóság Budapest, 1925 március 6-án.

Dr. Hayde s. k., h. államtitkár, p. u. igazgató

Egyedül füstölheti ki poloskáit — szenzációs hatású „Novusz”-gyertyákkal
számtalan elismerőlevél, — Postai szétküldés: ZELMANOVITS DROGÉRIA, Budapest, VII. kerület, Wesselényi-utca 36. szám

— Vissza a Balkánból. Tizenkét esztendővel ezelőtt — vagy ezer esztendővel ezelőtt volt? — ha pesti ember kiment Berlinbe, Londonba vagy Párisba, nyugodt és mosolygó fölénytel nézte a körülötte sürgő életet. Mögötte viruló ország maradt, bátor, önértékes és öntudatos emberek országa, tudósok, akik egy hajszálnyira se maradtak el európai kollégáik mögött, művészek — ó, milyen csodálatosan friss és tehetséges művészek! — s ha közben idegen vetődött, bátran mutogattuk meg tudásunkat és eredményeinket. Ki törődött itt ismeretlen kis nyugati bankárok avagy pénzügyőrök véleményével? Volt itt akkor is fűrge újságíró elég, de jutott-e valaha egynek is eszébe, hogy megkérdezze a Hungáriában vacsorázó angol gent-től (de genere Brün!) mit gondol Magyarország jövőjéről? Nagyon lecsusztunk, az igaz, de annyira talán mégse, hogy emberek, akiknek a véleményére a saját hazájukban igazán a kutya se hederít, nagy magyar újságok hasábjain adják le nagyképi véleményüket! Igazán nincs rá szükségünk, hogy siberek, szenzálók és politikai vigécek gögös gesztussal veressék a vállunkat. Száz meg száz ember él még ma is Budapesten, aki többet és okosabbat tudna mondani ezeknek az uraknak a saját pátriájukról, mint amennyit ők mondhatnak Magyarországról. Mit tud az Magyarországról, aki a Ritz hallján és törzshölgyein kívül egyebet itt nem látott? Nem ismerik művészetünket, tudományunkat, az orrukát nem dugják soha a Magyar Nemzeti Múzeum kincsei közé, soha színét nem látták a Szépművészeti Múzeum magyar termeinek! Nem, Budapest még nem balkáni város, még mindig különbek vagyunk azoknál, akiket fölibénk ültettek, s ezért ne legyünk kíváncsiak azoknak a véleményére, akikre ott-hon még a klubjukban se hallgat, legföljebb a kiszolgáló pincér. Vissza a Balkánból! Ne boruljon le ez a város és ez a sajtó mindenki előtt, kritikátlanul, akinek amerikai, angol, francia vagy belga az utlevele...

— Lengyel nemzeti ünnep Budapesten. A lengyelek május 3-iki nemzeti ünnepe alkalmából a Ferenciek templomában ünnepi istentisztelet volt, amelyen megjelent a lengyel követség egész személyzete lovag Michalowski Zsigmond rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. Ciechanowiccki követségi titkár és Chylincki követségi igazgató vezetésével. A templomot zsufolásig megtöltötte közönség soraiban ott láttuk lovag Stamirowski Tádét, az új Lengyelország első budapesti ügyvivőjét, valamint a magyar-lengyel társadalmi egyesületek vezetőit. A mise végén az Egyetemi Enekkar a lengyel „Himnusz”-t énekelt, amely után a magyarul tudó lengyelek a magyar „Himnusz”-t intonálták. Az istentisztelet után a Magyarok Lengyelbarát Szövetsége testületileg kivonult a Kerepesi-úti temetőbe, ahol megkoszorúzták báró Syntinis Gyulánkat, az első budapesti lengyel képviselőt volt titkárákat és a magyar-lengyel barátság lelkes apostolának sírját.

Helyesen válaszol

a fakarékos és okos háziasszony, ha el akarják téríteni:

„Ne fáradjon!... Én kávémat mindig csak a **kávédarálóval** ellátott „**valódi Franck**”-kal főzöm. Csak azt adja nekem“

Az 50 éves Ügyvédi Kamara ünnepi közgyűlése Jókairól, a magyar nemzet ügyvédjéről

Jogtechnikusok, jogügynökök és — joghordárok

(A Reggel tudósítójától.) A Budapesti Ügyvédi Kamara vasárnap délelőtt két közgyűlést is tartott. Először ünnepi közgyűlés keretében áldozott Jókai Mór, az ügyvédi kamara dísztagja emlékének és ezt követően folyt le a rendes évi közgyűlés. Dr. Papp József, a kamara elnöke nyitotta meg az ünnepi közgyűlést, amelynek egyetlen tárgya Jókai Mór emlékezete. Utána dr. Baracs Marcel, a kamara elnökhelyettese, mondott ünnepi beszédet. 1846-ban nyerte el Jókai az ügyvédi diplomát és több, mint félszázadon volt kartársunk — mondotta —, bár ügyfeleket sohasem képviselt. Mégis ügyvéd volt, legalább annyira, mint sok tiszteletreméltó bejegyzett kartársunk, aki évtizedeken át folytatja szorgosan és becsületesen

a jogtechnikus és jogügynök

mesterségét és halvány sejtélemmel sem bír arról, hogy soha, pillanatig sem volt valóságos jogot védő, jogot fejlesztő ügyvéd. A mi hivatásunk etnikáját nem a Verbőcziek nevelték belénk, hanem a valóságban élt nagy magyar ügyvédek, a sárói Szabók, a Lehoczyak, a Hódossyak mellett a Jókai-regényeknek bátor, becsületes és szegény fiskálisai: Fenyéri, a „Régi jó táblalibrák”-ban, Lévyay a „Politikai divatok”-ban és Vámhidya a „Szegény gazdagok”-ban.

A magyar nemzetnek volt ügyvédje Jókai,

amikor 1848 márciusában Petőfivel együtt talpra hívta a magyart. De ügyvédje volt a nemzetnek abban a két nagy perben, amelyet négysszáz esztendőn át folytattunk Béccsel és ő volt az ügyvéd a másik ezeresztendő perben is, amelyet a Végzet ellen folytattunk örökös apellációkkal, oppozíciókkal. Az ünnepi közgyűlés után folyt le a kamara rendes évi közgyűlése. Dr. Pap József az elnöki megnyitóbeszéd után rámutatott arra, hogy a kamarai intézmény e közgyűléssel belép működésének második félszázadába. A letelt ötven év alatt — ugymond — igen göröngyös és nehéz utat jártunk be, amely sokszor fájó érzéseket fakasztott, de a magyar ügyvédség utja azért mindig fenséges volt. Az ügyvédi kamarák az emberi jogok előharcosai és nagy sikerük, hogy összhangot tudtak teremteni az emberi

jogok és az állami és társadalmi rend követelményei között. A magyar jog fogja biztosítani Csonkamagyarországnak a szupremáciáját az utódállamok fölött.

A forradalmak és ellenforradalmak után végre megindult a konszolidáció munkája!

Mi jogászok tudjuk leginkább méltányolni, hogy a jogrend és a törvény tisztelete lényegesen megszilárdult.

Dr. Popper Tódor kamarai főtárgyterjesztte elő ezután a kamara évi jelentését, amelyhez a nagy számban megjelent ügyvédek közül sokan hozzászóltak. Dr. Földváry Béla a most kihirdetett 1925. évi VIII. törvénycikk sürgős életbeléptetését kívánta, különösen azért, hogy gátat emeljenek annak, hogy aktív bíró ítélkezhessek választott bírósági ügyekben. Dr. Leopold Elemér fölszólalása után a kamara Földváry indítványát elvetette. Dr. Várady Imre ügyrendi módosítást kívánt és azt követelte, hogy 100 ügyvéd kívánására rendkívüli közgyűlés mindenkor összehívható legyen. Dr. Hajdu Miklós után dr. Deutsch Viktor nagy derűvel hozott szóba sok olyan anomáliát, amiket egyes közigazgatási hatóságoknál kénytelenek az ügyvédek tapasztalni. Egy külföldre küldendő okirat aláírásának hitelesítése annyi munkát kíván, hogy fél délelőttöt kell eltölteni e jelentéktelen eredményért. Kénytelen az ügyvéd 6—8 hivatalba szaladgálni, sorbaállni, futkosni, instanciázni, holott mindezt egyszerű közigazgatás mellett egy bélyegzőráutással el lehetne végezni. Nem tűrhető, hogy a közigazgatási hatóságok nehezkés ügyvitelükkel

jogi hordárokra degradálják az ügyvédeket.

Dr. Rózsa Andor bemutatta azt a törvénytervezetet, amely arról szól, hogy a jogegység érdekében használandó pörorvoslat esetén a koronaügyészen kívül hallgassák meg az ügyvédi kamara elnökét és a tudományegyetem jogkari dékánját is. Dr. Metzler Gusztáv, dr. Petrik Aladár, dr. Rácz Géza és még többek fölszólalása után megállapították a költségelölányzatot és egyhangulag elfogadták a múlt évi zárszámadásokat.

— A Kuria elfogulatlanak tartja a Schadtanácsot Rupert Rezső sajtópörében. Emlékeztet még az a kinos affér, amely a budapesti büntető törvényszék Schadtanácsa előtt játszódott le a főtárgyalási elnök és Rupert Rezső között, akit dr. Schadt Ernő elnök rendezavarás címén nyolc napi elzárással büntetett meg. E kinos incidens után kellett volna a Schadt-tanácsnak tárgyalni azt a sajtópört, amelynek dr. Rupert Rezső lett volna a vádlottja, de ez a főtárgyalás akkor elmaradt, mert Rupert bíróküldési kérelmet terjesztett elő. Az iratokat fölterjesztették a Kuriához, ahol dr. Ráth Zsigmond elnöklésével és dr. Stengl Antal előadása mellett úgy döntöttek, hogy Rupert Rezső elfogultsági kifogását és mellőzési indítványát elvetették. A legfelsőbb bíróság végzése szerint Rupert kérelme alaptalan, mert egyéni nézetén alapuló általános jellegű kifogásai nem alkalmasak arra, hogy alapos aggályt támasszanak a büntető törvényszék vagy a Schadt Ernő elnöklete alatt működő ítélőtánc elfogulatlansága iránt. Nem lehet következtetni az ítélőbírók elfogultságára abból, hogy Schadt elnök a törvényben biztosított jogával élt és Rupert Rezsőt súlyos rendezavarása miatt elzárás büntetéssel sújtotta. Egyéni véleménye Rupertnek az, hogy az ítélőtánc több ügyben, szerinte, helytelenül ítélkezett és csak a bírói tekintély súlyos megsértésével állithatja, hogy a tanács tagjai nem ismerik a jogot és a törvényt. A Kuria azonban nemcsak a bíróküldési kérelmet utasította el, hanem elrendelte azt is, hogy a szóbanforgó ügyre vonatkozó iratokat megfelelő eljárás végett küldjék meg a királyi ügyészségnek, hogy Rupert ellen a netán főnforgó bün-

eselemény tárgyában eljárást indítsanak. Az ügyre vonatkozó összes iratok a Kuriáról már visszaérkeztek a budapesti büntető törvényszékre és dr. Schadt Ernő elnöklete alatt működő ítélőtánc május 14-ére már ki is tüzte a főtárgyalási határnapot abban a sajtópörben, amelyben Rupert a bíróküldési kérelmet sikertelenül előterjesztette.

— Halottja van a szegedi aranyifjúságnak. Szegedről jelentik A Reggelnek: A szegedi aranyifjúság ismert tagja, Zámbo Imre 24 éves banktisztviselő, tartalékos tüzérhadnagy vasárnap este nyolc órakor szívenlőtte magát. Zámbo semmiféle levelet nem hagyott hátra, de valószínűleg tartják, hogy szerelmi bánat készítette az öngyilkosságra.

Kabát, kosztüm és ruhaszövetek
Kabát és mindennemű ruhaselymek
Különleges mosóárak

a legújabb divat szerint a legjobb választékban, legelőnyösebben és legolcsóbban

ifj. Vajda Dezső cégnél

IV, Koronaherceg-utca 8 (Petőfi Sándor-utca)

Horváth Miksa Szőnyegipar Rt

MAGYAR VACUUM CLEANER

Vákum Klíner

V, Visegrádi-utca 62. Telefon 47-57, 47-26

SZŐNYEGEK

nyári gondozása, művészies javítása, mosása, molyirtása

Magyar perzsaszőnyegek gyártása és gyári árban való árúsítása

Blumenthal a Vigszínház és a Fővárosi Operett- színház szanálásáról

Mind a két színháznál nagy leépítés lesz

(A Reggel munkatársától.) Néhány nap óta újból Budapesten tartózkodik Blumenthal Benjámín, a Vigszínház rt. elnöke, akit a nagy krízis hozott Pestre a tengerentúlról. Mr. Blumenthal, amióta megérkezett, éjjel-nappal zárt ajtókat mögött tárgyal pesti munkatársaival

színházai szanálásáról.

Nem titok ugyanis, hogy a dekonjunktura nem kimélte természetesen az ő pesti színházait sem. A Vigszínház heroikus erőfeszítései s a nagy revü minden csillogása, a girlökök és Haskell ur rendezői genije mind-mind hiába-
valóknak bizonyultak a publikum kegyeiért vívott gorlicei harcokban:

a színházak deficiettel dolgoztak.

Blumenthal megérkezésével kapcsolatban „beavatott” körökben arról is tudni vélték már, hogy a Vigszínház-koncernnél igazgatóválság lesz s Jób és Roboz igazgatók távoznak a színházak éléről. Ez a hír azonban nem bizonyult valósnak, mert Jób Dániel és Roboz Imre teljes mértékben bírák Blumenthal bizalmát, aki velük egyetértésben intézi most a színházak szanálási munkáját. A krízisről s az ezzel kapcsolatos szanálási műveletekről az amerikai manager a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A színházi krízisen nem lehet osodálkozni, mert ez az egyetlen üzlet, ahol előállhat az az eset, hogy

az emberek nem dolgoznak és mégis fizetik őket.

Budapesten ugyanis minden színháznál kétszer, háromszor annyi ember van, mint amennyire szükség volt a szezon folyamán s így a társulatok kétharmadrésze ugyszólván ingyen kapta a szezon kétharmad része alatt a gázsiját. Ez így nem egészséges állapot. Amerikában és Angliában minden színház pontosan annyi művészt szerződött, amennyire a színen levő darabjához éppen szüksége van. Természetesen nagyon jól tudom, hogy ez itt Európában és speciell Budapesten nem valósítható meg, mert a színházak a repertoira vannak berendezkedve. Repertoira pedig azért vannak berendezkedve, mert itt

csak a starok kedvéért senki sem néz meg egy darabot,

mint Amerikában, ahol, ha bizonyos színészeket egy darabban felléptetünk, akkor biztosan számíthatunk arra, hogy a publikum — akár jó a darab, akár rossz — csak annak a bizonyos színésznek a kedvéért 8 vagy 10 hélig minden este meg fogja tölteni a színházat. Itt tehát tényleg szükség van bizonyos tulszervezettségre. Viszont azonban áll az az igazság, hogy mint minden üzemet, úgy a színházat is csak fix budget alapján lehet vezetni s ezt a budget-et nem szabad túllépni, különben előáll a deficit. A mai viszonyok között egyetlen színház sem engedheti meg magának azt a luxust, hogy legalább ugyanannyi színésze legyen, akinek nem tud munkát adni, mint amennyinek tud s így társulatának a felét, sőt a kétharmadát valósággal

ingyen fizesse.

Nem mehetünk át máról holnapra az amerikai rendszerre, de kétségtelen, hogy a

tulszervezett ensemble-ről le kell mendenünk

már a művészek érdekében is, akik jobban járnának, ha nagyobb mozgási szabadságuk lenne s így szabadabban diszponálhatnának

magukkal. Egyszóval az a színház, amely reüálni akar, meg kell hogy barátkozzon a leépítés gondolatával.

— A Vigszínházzal és a Fővárosi Operett-színházzal egyelőre semmi más szándékom nincsen, mint az, hogy hogyan lehetne az összes ügyeket egészségesebb alapokra fektetni. A Vigszínház és a Fővárosi Operettszínháznak talán nincs is olyan mértékben oka a pa-

A kamarai választások első napján a hivatalos Egyesült Blok listája kapta a szavazatok többségét

Ma a kereskedők szavaznak és kedden osztják szét a szavazatok arányában a mandátumokat

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti kereskedelmi és iparkamara vezetőségének öt éves mandátuma ebben az esztendőben lejár. Az új vezetőséget a fővárosi kereskedők és iparosok vasárnap és hétfőn választják meg. Vasárnap egész napon át az iparosok adták le szavazataikat, mind a tíz kerületi előjáróságban. A választásba külön listán mentek a félhivatalos Egyesült Blok, amely sárga lappal szavazott. Az ellenzék kék színű szavazócédlával szavaztatta le hiteit. A szavazatokat már vasárnap este mind a tíz kerületben összeszámolták és eszerint az iparosok szavazatai kerületenként a következőképpen oszlanak meg: I. kerület: sárga 25, kék 135; II. kerület: sárga 29, kék 105;

III. kerület: sárga 25, kék 140; IV. kerület: sárga 181, kék 127; V. kerület: sárga 159, kék 63; VI. kerület: sárga 260, kék 186; VII. kerület: sárga 430, kék 150; VIII. kerület: sárga 331, kék 401; IX. kerület: sárga 118, kék 146; X. kerület: sárga 60, kék 45.

Összesen: sárga 1621, kék 1498.

Érvénytelennek nyilvánítottak 177 szavazatot.

Az első nap választási eredménye szerint tehát a hivatalos Egyesült Blok kapta a szavazatok nagyobb részét.

Ma, hétfőn szavaztatják le a fővárosi kereskedőket, a mandátumokat listák szerint pedig kedden osztják föl.

Ötvenéves fönállását ünnepelte a MAC

(A Reggel tudósítójától.) A legrégebb magyar atletikai egyesület, a MAC vasárnap ülte félévszázados jubileumát. Délelőtt 9 órakor az egyesület hősi halált halt tagjai emlékére a Ludovika Akadémia előtt álló „Névtelen hős” szobrát koszorúzták meg. Utána az egyetemi templomban Te Deum volt, majd az ünneplők a Tudományos Akadémiában tartandó díszközgyűlésre vonultak, amelyen nemcsak a sporttestületek küldöttségei, hanem az ország minden rendű és rangú társadalmi rétege is képviseltették magukat.

Megjelent a jubiláris közgyűlésen Horthy Miklós kormányzó, József kir. herceg, József Ferenc és Albrecht kir. hercegek, Klebeisberg Kuno gróf kultuszminiszter, Seifovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Prónay György államtitkár Bethlen István miniszterelnök képviselőiben, Széchenyi Emil gróf, Nádosy Imre országos főkapitány, Karafidh Jenő, az OTT elnöke, Presety főispán, stb.

A közgyűlés a Hiszekeggyel kezdődött, amelyet a Budai Dalárda adott elő stílusosan. Az elnöki megnyitót gróf Andrassy Géza, a klubnak immár 33 év óta elnöke, tartotta és többek között ezeket mondta:

— Örömmel állapítom meg az elmúlt ötven év történetéből, hogy azt az ideális célt, amelyet alapítónk, boldogult gróf Esterházy Miksa kitűzött, a Club egy perere sem tévesztette szem elől. „Ép testben ép lelket erősíteni” volt a jelszava és ez a miénk is maradt. A mi különös érdemünk, hogy a kontinensen — a Magyar Athletikai Club munkája nyomán — Magyarországra az uttóvös érdeme, — a szabadtéri sportok diadala felé.

— Gróf Esterházy Miksa elvél: „sportot a sportért üzik”, — a MAC mindig hűséges szeretettel szolgált, — ezen elvtől sohasem tért el — és nem is fog eltérni. Ez az ötven év nemcsak a magyar sport története, — de annak az egész generációnak is, — amely máink a sportban nevelkedve — a magyar közéletnek annyi értékes embert adott.

A „régis gárda” nevében Pekár Gyula beszélt nagy hatással, majd Porcsolt Kálmán emlékezett meg a mult diós emlékeiről. Az üdvözlő fölszólalások sorát József kir. herceg, a klub védnöke nyitotta meg, aki így buzdította az atlétákat:

— Kívánom, hogy Magyarország reményteljes jövője a griffmadaras atléták erős karjain nyugodjék és példájukat kövesse minden becsületes magyar ember.

Megtakarítja vacsoráját,

ha egy csésze

Boon's cocoaót

iszik.

Tápláló: mert a szervezet részére szükséges legfontosabb tápanyagokat tartalmazza.

Kiválózatatu: mert a legfinomabb minőségű cacao-babokból készül.

Gazdaságos: mert a minőségét tekintve a legolcsóbb.

Ha zárt dobozokban vásárol

Boon's cocoaót

úgy kérje a kereskedőtől a hozzájáró szelvényeket, melyek ellenében

izléses kivitelű
csészét és tálcát
kap ajándékba

1/2 kilogrammos dobozhoz 4 darabot

1/4 kilogrammos dobozhoz 2 darabot

1/8 kilogrammos dobozhoz 1 darabot

FENYVES DEZSŐ R.-T. divatkelmeáruházában

egy-két elsőrendű eladó

azonnal fölvetetik. Bemutatkozás a reggeli órákban VII. Károly-körút 9 alatt

XIV. Magy. Kir. Osztálysorsjáték

Legnagyobb nyeremény szerzésés esetében

3.000.000.000

azaz három milliárd Korona

Első osztály huzása már május 13-án kezdődik

Az I. osztályu sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad 15.000	Negyed 30.000	Fél 60.000	Egész 120.000
--------------------------	-------------------------	----------------------	-------------------------

Sorsjegyek az elárusítóknál!

KÖZGAZDASÁG

A magyar korona szilárdulására ne építsünk pénzügyi légvárakat

(A Reggel munkatársától.) Hamar megfeledeztek arról az emberek, hogy az angol font, Európa vezetővalutája, nem a háború alatt vesztette el előkelő pozícióját. A fontsterling nem a háború, hanem a béke sebesültje. A háború alatt alig 3%-kal süllyedt békeszínvonalára, csak 1919 tavaszán, amikor a békeszerződések előrevetették árnyékukat, kezdődött meg a font eszamlása, míg 1920 tavaszán a mélypontot el nem érte, elvesztvén értékének 34%-át. Ötvenztendei szivós és nehéz küzdelem árán vergődött föl az angol font békeszínvonalára és e küzdelem utolsó fázisában kapcsolódott a magyar korona és a magyar gazdaság sorsa is az angol fonthoz. Egy rövid esztendő alatt

a magyar gazdasági élet keservesebb áldozatok volt kénytelen meghozni, minden szegénysége ellenére is, mint amennyit tőle joggal elvárni lehetett

és ez az oka talán annak is, hogy ez impozáns eredményt, a magyar pénz biztonságának megszilárdulását, amely automatikusan fűződik a font aranyparitásához, nem fogadjuk valamennyien osztatlan örömmel. Légvárakat senki ez országban nem épített és senki sem várta azt, hogy az angol pénzügyi protektorátus egyúttal azt is jelenti, hogy angol megértés, angol józanság és angol előrelátás költözik a magyar politikába. De annyit joggal vártunk, hogy a fenyegető szükség nyomása alatt a magyar pénzügyi politika tisztultabb fővel számol az ország minden rétegének anyagi erejével.

Egy angol statisztikai föllállítás szerint, ha egy angol szellemi munkás keresetének vásárlóképeségét 100-nak vesszük, ugyanannak a munkabérnek a vásárlóereje Párisban már csak 74, Berlinben 63, Milanóban 50 és Bécsben 46! Mennyit tesz ez ki vajjon nálunk? A legvérmesebb számítás szerint is csak 35-t. S abban az országban, ahol a keresetképeség ilyen szörnyű mélységeig süllyedt, ahol a lakosság értelmileg legsúlyosabb rétegei a pauperizmusba hanyatlottak, ott még mindig magasán a nagy diadallal elért fontparitás fölött van a hivatalos szorzószám és hiru remény, hogy a közel jövőben eltörlik azt az adónemet, amit neutrális néven kinstári házonszemesedésnek neveznek és amelynél

fantasztikusabb fogyasztási adót még a kamariálák virágzásának korszakában sem mertek volna a díkasztriumok a lakosság vállaira rakni.

A fontparitásnak azonban politikai szempontból, gazdasági hatásaitól egészen függetlenül, egy fontos következménye lesz. A magyar korona automatikusan elérte a dolláralapon szánált osztrák korona színvonalát és így magától adódik meg az összehasonlítási alap az osztrák és a magyar viszonyok között. Ausztria is legyőzött állam, Ausztriát is szánálták és ime, mégis milyen nagy a különbség a két ország között. Az osztrák munkabér, az osztrák átlagjövedelem mennyivel magasabb, mint a miénk, a megélhetés mennyivel könnyebb és az élet színvonalát mennyivel magasabb! Pedig Ausztriában is konzervatív kormány van uralmon hosszú idő óta, anélkül, hogy azokhoz a kényszerítő politikai metódusokhoz folyamodott volna, amelyek nálunk, ugy mondják, elkerülhetetlenek.

Gazdasági javulás és a politikai nyomás csökkenése szoros összefüggésben vannak egymással

s a fontparitás nemigen fogja csökkenteni bajainkat, ha a pénzügyi, de az általános politika rendszerében is változás nem áll be. A fogyasztás lecsökkenése, lám, nemcsak a kereskedőket kergeti esődbe, hanem a gazdák bajait is szaporítja. A kamatláb magasságával egyidőben esnek az állatárak is, végül megdöbbenéssel kérdezzük, vajjon

Ping-pong

asztalok, készletek legolcsóbban

KERTÉSZ II., Andrassy-ut 36

TRENCSÉNTÉPLIC

esodás sikerrel gyógyít

csúzt, kösvényt, ischiast

Ideális tavaszi kurák. Napi penzió (lakás, étkezés) az előidényben 40 cseh korona. 33% utazási kedvezmény. Prospektus és fölvilágosítások: Fürdőigazgatóság Trenchanske-Teplice, Lafayette áruház, Budapest V, Lipót-körút 21 vagy Telefon 81-70

kinek volt egyáltalán haszna ebből a pénzügyi politikából?

A kereskedőnek nem volt, a munkásnak nem volt s végül a parasztnak sem volt. Pedig könnyelműség volna föltételezni, hogy a magyar államgazdaság a font aranyparitásával túl van minden bajon. Azok az okok, amelyek a font értékesülését előidézték, nagyobb részükben még ma is fönnállanak. Veszedelemesen közeleg Angliában a munkanélküliek száma a másfélmillióhoz, a világpiacon a fémárak ijesztő mélypontra süllyedtek, jelölül annak, hogy az angol nehéziparnak nincs, vagy nagyon kevés a munkája, az angol gazdaság egyik főforrása, a lancastershirei pamutipar munka nélkül áll és versenyképtelen a világpiacon. Messze vagyunk még attól, hogy elvethessük a jövő gondját s légüres térben építgessünk pénzügyi légvárakat!

× Az értékpapírhataridőzlet és az adó leszállításától a tőzsdei forgalom megélénkülését várják. Az értéktőzsde közönsége körében számitanak arra, hogy már a legközelebbi tőzsde napokban a kulisszapirokokban kissé megélénkül az üzlet. A tőzsdeadó leszállítása és az ultimó-, illetve médio-üzlet bevezetése lehetővé teszi a vezetőértékekben adó kulisszálást, amelyet eddig az aránytalan nagy adó és az egyhetes kötelező szállítási akadályozott. A kulisszavékenység megélénkülése örvendetes jelenség lenne, mert a tőzsde minden ármozgalma eddig a kulisszból indult ki. Bizonyosra veszik, hogy az értékpapírhataridőzlet helyreállítása a tőzsde forgalmára buzdítólag hat, az a hataridőzletet további értékpapírkategóriákra is ki fogja terjeszteni.

× A román lei katasztrófális zuhanása a londoni tőzsdén. Londonból táviratozzák: A román lei árfolyama a londoni tőzsdén néhány hét alatt a font sterlinghez viszonyítva 900-ról 1085-re esett. Ezt a katasztrófális zuhanást angol pénzügyi körök főképpen annak tulajdonítják, hogy Romániában nincsenek nagyobb gabonakészletek, a gabona ára hanyatlott és Románia adósságait nem rendezték.

× Az Iparbank öt milliórdal emelt föl alaptőkét. Téves hírek nyomán az a hír terjedt el, hogy az Iparbank fölszámolását határozta el. A Reggel érdeklődött a Pénzügyi Központnál és az Iparbanknál a hír valódsága felől, mind a két helyen kijelentették, hogy a hír egyáltalán nem felel meg a valóságnak. Az Iparbank ugyanis május havában öt milliórdal emelt föl eddigi alaptőkét.

× Salgótarjáni Köszénbánya Rt. Chorin Ferenc elnöke alatt tartotta rendes évi közgyűlését. A napirend előtt az igazgatóság nevében Heinrich Ferenc mondott emlékiratot a társulat elhunyt elnökéről, id. dr. Chorin Ferencről. A részvényesek nevében Zélovich Kornél emlékezett meg az elhunyt kimagasló egyéniségéről. A közgyűlés elhatározta, hogy a társulat elnöke nevére a Magyar Tudományos Akadémiánál 500 millió alapítványt létesít, 500 millió pedig az elhunyt nevet viselő bányamunkás-szanatóriumalra szavazott meg. 1924. évi osztalékul 30.000 K-t állapítottak meg; az osztalékszélvénye e hó 11-től kerül kifizetésre. Az igazgatóságba dr. Teleszky Jánost; a fölügyelőbizottságba dr. Stefanits Istvánt választották. Kimondták az Esztergom-Szászvári Köszénbánya Rt.-gal, az Északmagyarországi Egyesített Köszénbánya és Iparvállalat Rt.-gal, az Esztergomvidéki Köszénbánya Rt.-gal és a Hungária Mészipar Rt.-gal való egyesülést és elhatározták az alaptőkének 160.000 db. 1000 K n. é. részvény kibocsátása által 750 millióról 910 millióra való emelését. Chorin Ferenc elnök bejelentette, hogy a részvényesere folytán rendelkezésre álló 102.500 db Salgó-részvényből a Kereskedelmi Bank 50.000 dbot a Schweizerische Bank-Verein vezetése alatt álló svájci csoportnak, 52.500 dbot pedig J. H. Schroeder londoni cég vezetése alatt álló angol-amerikai csoportnak adott el. E tranzakció reményt nyújt arra, hogy a Salgó-részvények részére új piac nyílik.

× Budapesti Gőzmalom e hó 11-én tartja közgyűlését. Az idei osztalék valószínűleg az elmúlt évi háromszorosa lesz, tehát 5000 K-val szemben 15.000 K. Ilyen arányban fizetnek majd osztalékot a Budapesti Gőz érdekköréhez tartozó malmok is.

× A Kereskedelmi Hitelbank és a Schopper fuziója. A Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság közgyűlése elhatározta, hogy a kimutatott 2.050.293.259 korona tiszta nyereségből részvényenként 1500 korona (750 százalék), a Schopper J. G. Rt. a kimutatott 1.895.752.905 korona tiszta nyereségből részvényenként 3000 korona (1005 százalék) osztalékot fizet. A közgyűlés elhatározta, hogy a Schopper J. G. Rt.-ot magába olvasztja és minden Schopper-részvényt 2 darab Magyar Kereskedelmi Hitelbank-részvényt ad költségmentesen. A részvények ki-cserélése június 1-én kezdődik. A cég új szövege: Magyar Kereskedelmi Hitelbank - Schopper J. G. Rt. lesz.

× A Halkereskedelmi és Halkereskedelmi Rt. minden két régi részvényre három új részvényt ad ki darabonként 13.000 koronáért a régi részvényeseknek. Az elővételi jog május 2-11-ike között gyakorolható a Magyar Olasz Bank Rt.-nál.

A Salgó-Tarjáni Köszénbánya Részvény-Társulat

igazgatósága és fölügyelőbizottsága mély megilletődéssel jelenti, hogy a társulat alelnöke és hosszú évtizedeken át ügyvezető-igazgatója

Reimann Lázár

ur m. kir. udvari tanácsos, a vaskorona-rend lovagja

f. évi április hó 26-án elhunyt.

Az elköltözött közel 56 évig állott társulatunk kötelékében és végigkísérte annak egész fejlődését. Minden gondolata, minden törekvése a társulat fejlesztésére, naggyá növelésére irányult. Egész lényé összeforrott vele. Mint a társulat ügyvezető-igazgatója, majd később alelnöke, párját ritkító buzgalommal és törhetetlen akaraterővel védte a társulat érdekeit és mozdította elő fejlődését. Neve mindenkorra összeforrott társulatunkéval.

Emlékét igaz tisztelettel és kegyelettel fogjuk megőrizni.

Budapest, 1925 április hó 27-én.

A Salgó-Tarjáni Köszénbánya Részvény-Társulat

tisztviselői kara mély szomorúsággal jelenti a társulat alelnökének és évtizedeken át ügyvezető-igazgatójának

Reimann Lázár

ur udvari tanácsos, a vaskorona-rend lovagjának

f. hó 26-án történt gyászos elhunytát.

Mélyen lesújtva állunk az elköltözött ravatalánál, ki hosszú évtizedeken át megértő, szeretett főnökünk és atyai jóakarónk volt.

A tisztviselők sorából emelkedett magas állásába, melyben mindenkor csak a tisztviselők jólétének emelésére és biztosítására gondolt.

A tisztviselői kar minden tagja szeretettel és tisztelettel vette körül és emlékét is mindenkor hálás kegyelettel fogja megőrizni.

Budapest, 1925. április hó 27-én.

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért
Ebédő tölgy, vitrines komplett, 4-5 millióért külön külön is átadó
Uriszoba klubgarniturával együtt 13-5 millió K-ért Podmaniczky-utca 14. szám

Alakulóban levő gyógyintézet keres, a felekkel való érintkezésre alkalmas, jó fellépésű
művelt urhölgyet
Jelentkezni lehet VII, Hungária-körút 11/a (István-ut sarak) hétköznap délelőtt 10-12-ig

Jogi, ügyvédi, vizsgájára garancia mellett előkészítjük. Nyomatott új jegyzetek. Féléveszámítás elintézése
államszámviteli FÖNETIKUS JOGI SZEMINÁRIUM
Budapest, VII, Dohány-utca 88. Telefon: József 124-57

Egy halászbárka hat utasa Révfülöp mellett vasárnap a viharzó Balatonba veszett

**A bárka roncsai vasárnap éjszaka a partra vetődtek
A vihar végigsöpört az egész Dunántúlon**

Balatonfüred, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A napok óta tartó viharos májusi idő a Balatonon vasárnap fölborított egy halászbárkát, amelyen hat halász volt.

A bárka hat főnyi személyzete a vihar áldozata lett.

Érinteken indultak utnak a halászok a Révfülöp melletti Badacsony-Zánka község partjáról. Vasárnap délután a vihar fölfordította a bárkát.

A tajtékzó hullámok lesöpörték a bárkába kapaszkodó halászokat, akik valamennyien a Balatonban lelték halálukat.

Vasárnap este a késő órákban vetődtek partra az összezuzott halászbárka roncsai.

Szombathely, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Tapolca közelében Gyulakeszi községben a vasárnapi vihar egy lakóházat teljesen ledöntött. A ház lakói az összeomlás előtt még idejében elmenekültek. A vihar több házat súlyosan megrongált és nagy károkat okozott.

A szombathelyi pályaudvaron is nagy pusztítást vitt véghez a vihar. Vasárnap délután a szél lesodorta a déli-vasúti fűtőház hatalmas palatetejét és a lezuhanó tető az ott veszteglő gépeket eltorlaszolta. Több mozdony megsérült. Ugyanekkor egy mozdony szikráitól kigyúlt egy vagon szénaragomány, amely elhamvadt. A nagy eső megakadályozta a tűz továbbterjedését.

Vasárnap fokozott erővel folytatták a pártok a választási agitációt

Tizezrek ünnepelték a fővárosban a demokratikus gondolatot

(A Reggel tudósítójától.) A Vigadóban lefolyt impozáns nagygyűlésen kívül a Demokratikus Blok vasárnap számos gyűlést tartott a főváros minden választókerületében. Ezeket a gyűléseken a választóközönség tizezrekre rugó tömegei vettek részt és tüntettek lelkesen a demokratikus gondolat mellett. Ugyancsak gyűléseket tartott vasárnap a Ripka- és Wolff-párt is. A Reggel tudósítói e gyűlésekről az alábbiakban számolnak be:

„Villamosjeggyel akarják a népet kiengesztelni“

A Demokratikus Blok vasárnap délelőtti gyűlést tartott a famunkások Váci-uti helyiségében. A gyűlésen mintegy 5000 főnyi hallgatóság vett részt. Az első főszóelő dr. Földváry Béla volt, aki fölolvasta egy Ripka-párti listavezető kormányfőtanácsos levelét, amelyet „háziur kartársaihoz“ intézett, hogy írják alá Ripka ajánlasi ívét.

Stern Szerén a kurzus politikájának büneit és mulasztásait ismertette, amelyek — ugymond — lezúlesztették a közlekedést, a közlemezést és a lakásügyet. Utána

Fényes László

szólt föl:

— Egy heti meghosszabbítása a választási küzdelemnek — ugymond — legjobban bizonyítja, hogy csak küzdeni kell: az eredmény nem marad el. Most egyszerre leszdlítják a villamos viládját: miért nem tették eddig? Bizonyítéka ez annak, hogy

olesőbb lehetett volna eddig is a villamos, de nem akarták ilesőbbá tenni.

Most, hogy látják, mennyire utálja őket a főváros népe, most alkudoznak: hát ha leszdlítjuk ezt, leszdlítjuk azt...? Most ilesőbb villamosjeggyel akarják a népet kiengesztelni. A főváros népe azt üzeni nekik: ha eddig nem tették, tőlük már nem kell, leszdlítják majd a hatadó pártok és a munkások képviselői. Az arany közepet a Szahara sárga homokjának útja, amelyen egy kétpupú teve halad: a reakció lovja.

Az egyik pup a Wolff-párt, a másik a Ripka-párt.

A XI. választókerület vasárnap délután az Erzsébet királyné-uti Puskás-vendéglőben tar-

tott lelkes nagygyűlést. Főszóelőltak: Pajor Rudolf, Lázár Miklós, Stern Szeréna és Tarr Béla.

Ripkák csak 762 ajánlást kaptak a II. kerületben

A lágymányosi demokrata körben vasárnap délután Krammer Adolf elnöklésével igen népes gyűlést tartottak, amelynek első szónoka

Pikler Emil

nemzetgyűlési képviselő volt.

— Bécsben — mondotta — tisztán szociáldemokrata többség kormányoz és mégis virágzóvá tették a várost. Itt most a polgárság és munkásság együtt fogja megmutatni, hogy

ennek a városnak élni és virágozni kell.

Bibiti-Horváth János volt a következő főszóelő. Zajos derűtség közben Ernst Sándor politikai szereplését gúnyolta ki és azt mondotta, hogy igazi érdemeket csak a mennyben fog szerezni. Ezután

Balla Aladár

beszélt, aki tudvalevően nem vállalt jelöltséget.

— Mint a demokratikus ellenzéki bloknak közkeletűje buzdító — ugymond — mindenkit erőteljes harera a reakció ellen. A Ripka-párt a II. kerületben csak 762 ajánlást tudott szerezni. A Demokratikus Blok ellenfeleinek se multja, se fővője, se elve, se meggyőződése nincs.

Gáspár Fülöp hatásos főszóelőlásában a kurzus hazudozásaira mutatott rá. Főthy Vilmos Wolffékat Luciferekhez hasonlította, akik először hűnősnek mondták ki Budapestet, hogy azután bünbe és nyomorba taszították és rejtett céljaikat elérhessék. Klár Zoltán dr. azt fejtegette, hogy a kurzusuralomban miféle gyilkosok szerepeltek.

A rokkantak választási gyűlése

A szociáldemokrata párthoz csatlakozott hadirokkantak gyűlése vasárnap délután folyt le a Vasmunkásotthon Thököly-uti székházában. Elsőnek

Fényes László

ismertette a rokkantak sérelmeit és követeléseit:

Volt egy Monarchia — mondotta — amelynek népei a világháboruban egyformán szenvedtek és

a koldus Ausztria hadirokkantjainak tízezereszer több rokkantdíjat ad, mint a buzatermő, agrár Magyarországnak.

A hadiözvegyek itt havi 24.000 koronát kapnak, azt is papíron, Bécsben és Ausztriában pedig 280.000 koronát — valóságban. Az ő szenvedésük a mi küzdelemünkhöz a zdszó: mi a rokkant hőskövek és hadiözvegyeknek szerény, de decsületes megélhetést akarunk biztosítani. Ezeket az állapotokat megváltoztatni, kiséprűzni a közönységet, kiséprűzni a tehetetlenséget, kiséprűzni az egyéni érdekeket a városházdrol, meggyünk oda: jertek velünk, emel jetek, segítsétek a győzelemre!

„A hercegprimást is meggyalázták“ — mondja Ripka

A Ripka-párt józsefvárosi szervezete vasárnap délelőtti a Gutenberg-palotában levő Omnia-mozgó helyiségében tartotta gyűlését. Már a plakátokon jelezték, hogy mindenki hozza magával a szavazószelvényét és a gyűlés kezdete előtt

a nagyterem bejáratánál külön bizottság volt meghívva azzal, hogy — a szelvényeket gyűjtse.

Dr. Ripka Ferenc

kormánybiztos szerint az ő pártja van a legrosszabb helyzetben, mert a realitások útján jár.

— Nekünk olyan fegyvertár — ugymond — nem áll a rendelkezésünkre, mint a jobb- és baloldali szélsőségeknek. Mi nem tehetünk káprázatos ígéretek, nem igazhatjuk az osztályokat és a felekezeteket egymás ellen.

— Mit várhatunk a törvényhatóságban a szélsőségektől? (Egy hang: „Semmit!“) Még annál is kevesebbet, tisztelt polgártársaim. Elismerem, hogy a szociáldemokraták az utóbbi években bizonyos bölcs mérsékelt tanúsítottak, mindazonáltal a polgárság nem csatlakozhat ahhoz a párthoz, amely minden polgári intézménynek elkeseredett ellensége.

A Wolff-párt városházi uralma a hozzáfűzött reményeknek egy kis töredékét sem tudta beváltani.

Ehelyett kitermelték a gyűlölségnek oly mérvét, amelyre eddig nem volt példa. A hercegprimást is meggyalázták. Az egyik szélsőséges oldalról azt kiabálják rám, hogy rethadt keresztény, zsidóberenc vagyok. A másik oldalról pedig azzal vádolnak, hogy lepakáltam Wolffékkal vagy ha még nem paktáltam le, a jövőben együtt leszek velük. Kijelentem, hogy

senkivel nem paktáltam, abszolút érintetlen voltam és vagyok.

A közvélemény kegye fölemelhet vagy elhagyhat, de én az cívcimet soha el nem hagyom.

Ezután

Kállay Tibor

beszélt.

— Vannak, akik azt hiszik — mondotta —, hogy a választási harcokban nem a közepet a helyes. Ezeknek nincs igazuk. Azt hiszem, sokaknak a meggyőződése, hogy a demokrácia nagyon szépen meg lehet Vásonyi nélkül és a kereszténység meg lehet Wolff Károly nélkül.

Dr. Gaál Endre, Belopotoczky Kálmán, Breyer József és Osvát István főszóelőlása után a gyűlés szónokai az Aradi-utcában levő Odcon-mozgóba mentek, ahol újra elmondták ugyanezeket a beszédeket.

Vasárnap délelőtti 11 órakor a Ripka-párt a Belvárosban is gyűlést tartott. Gaál Vilmos elnöki megnyitójában a megértő és alkotó munka szükségét hangoztatta, mint a vezérgondolatát annak a politikának, amelyet Ripka pártja hirdet.

Szigetcsu József dr. egyetemi tanár beszédében kijelentette, hogy nem tud elképzelni olyan könnyelmű polgárt, aki ne csatlakoznék a Ripka-párthoz.

Millió és millió ember

iszik naponia kávét, mert üdítőnek, táplálónak és izletesnek tartja. Ezekből a tulajdonságokkal azonban csak is a valódi, hamisítatlan babkává bír.

Meinl Gyula

PITROFF MIKLÓS
okt. gépészmérnök, autóspezialista

SÖFFÖRISKOLAJA

személyes vezetés mellett. Főlvételi iroda: Erzsébetkörút 28. szám, I. em. 16. Telefon: József 116-79. Kiképzés saját luxusautókon. Következő csoporttanfolyam 1.200.000 koronás tandíjjal, mely részletekben is fizethető. Szakmabelieknek engedmény. Magánkiképzés is.

Értesítés!

Üzletemet május hó 1-én

Apponyi-tér 5. sz. alá (Belvárosi Takarékpénztári épület)

helyeztem át és kérem tisztelt vevőim további szives pártfogását. Az összes tavaszi divatujdonságok nagy választékban megérkeztek s legolesőbb áron a n. é. vevőközönségnek megtekintésre is rendelkezésre állanak.

MOLNÁR EDE

selyem- és szövetáruháza
IV, Apponyi-tér 5. sz.

SAKORVOSI rendelő
vér- és nemibetegok részére.
EZÜST SALVÁRSAN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

SODORJON JANINA PAPIRT

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

mit szól méltóságos és kedves barátunkhoz, Farkas Imre tanácsos és költő urhoz, úgyis mint budai kiskocsma-szakértőhöz és operett-íróhoz?

— Hüh, a jebuzesusát, ennek aztán sok címe-rangja van...

— Van annak, aki fiatalkorában igyekezett a kisjányok kedvében járni. Most aztán, hogy a kisjányokból édesmamák lettek, bizony elmennek a régi ideál darabjához, akármilyen jeges eső esik is a felhős mennyországból. Farkas Imre „Májusi muzsiká"-ját olyan rózsakoszoru tapsolta végig a szombati premieren, hogy „Mókuci" urfinak — ahogy a miniszteri tanácsos ur öméltóságát intim körben nevezzik — ugyancsak el kezdett csillogni a bajusza két szárnya. Mint a rántottcsirkét a „Vén dió-fá"-nál, úgy ette a publikum a költő ur panirózott operettíráját s mint az édes, illatos eperbólot, úgy írta a friss, pezsgő muzsikát. Hosvay Rózi, rózsaszínű fruskakorára emlékeztetően, színes volt, mint egy szalag, ifjúságunk szerelmének szőke hajában és szagos, mint egy csokor ibolya, amit övele szedtünk az erdei tisztáson, majd meggették már a főpróbán is. De az egész gárda, amely pedig rendszeren a dráma nehéz koturnusaiban, legjobb eselben a francia vigjátékok escarpenjében dult-fult vagy trott-ozott a színpadon, ugyancsak kitett magáért az operett everlasting félcipőiben is. A heroinatermetű, fekete Lázár Mária, az orosz karakter szerepekhez szokott Maklár, Bérczy, Bánóczy, Nagy Gyula valamennyien olyan operettensemlét alkottak, hogy nyugodtan leszerződhetnének úgy, ahogy vannak — a szomszédba. Persze, Farkas Imrével nem lehet bírni, fűnek-fának a nyakába borul és egyszerűen nem hiszi el, hogy — nem bukott meg.

— Na, na, na...

— Hallja maga, Ripka-párti listavezető, ne rontsa itt a kedvem, ugysem fog sikerülni magának. Itt a szép május, legyünk jókedvűek, szeressük egymást, tavasz van.

— Brr... de fázom... Igaz, persze, tavasz van — és szánálják a színházakat, mi?

— Hát aztán. Nem mindegy az magának, hogy télen szánálnak vagy tavasszal? És ha megpuhka, akkor is szánálni fogják valamennyit. A Vigben Mr. Blumenthal reggeltől estig szánál, csukott ajtóik mögött, igaz, hogy egyelőre újabb dollárok nélkül.

— ... Römök.

— Ne vihogjon, mert a Vignél marad minden a régiben. Hiába suttognak össze-vissza igazgatóválságról, eladásról, bérbeadásról, mindcbből egy szó sem igaz. A Vig a jövő héten bemutatja az első számú nyári darabját, a „Csirkefogó"-t, utána pedig a „Riquette"-et, amely egy párisi telefonos kisasszony édesbus története. A francia operettet Lengyel Menyhért fordítja és női főszerepét, amelyet Berlinben Kälhe Dorsch játszott, Kosáry

Emmi, az amorosó-szerepét — Lukács Pál (!) fogja játszani.

— Nem érdektelen szereposztás! Na és a Fővárosiban?

— Vagy egy angol operett, vagy egy magyar újdonság következik, ha a revüt leveszik a műsorról, — nagy bánatára a jeunesse d'orenek, mert a girl-ök, bizony, pakkolnak és mennek vissza édes hazájukba, a ködös Albionba...

— Már kivéve, aki itt marad...

— Na ja. Egy páran beállnak ismert főúri házakhoz, műkedvelőknek, egy páran megmaradnak a színészetnél. De a többség azért mégis csak utazik. Lesz nagy csiri-csaré a pályaudvaron, fare-well Johnny, fare-well Pauline, fare-well Pat, isten veletek görlicék; aztán majd irjatok vagy egyszer...

— Mondja, kérem. Maga nem nagyon szerette a görlicéket.

— De. Csak a görlicékről meg kell mondjam őszintén, hogy idejöttek egy szál incroyable-ben egy necessairel a hónap alatt és most angol bőröndök között, tele briliánsokkal mennek vissza. Ami rendben van. Csak az nincs rendben, hogy egy kissé hangosak voltak ittlétük alatt, tulsokat szerepeltek, becsiptek saját maguktól, ahová ment az ember, mindenütt turbékoltt egy görlice egy tucát szemök között. Ők személyesen jöttek el a hadisarcért, viszik haza magukkal, otthon most majd férjhez mennek a boy-hoz, ők nem panaszkodhatnak majd Magyarországra, mint honfitársuk, Scotus Viator. Keressék föl és győzzék meg, hogy ez a Magyarország, ez egy nobel ország Mr. Viator. Indeed!

— Römök.

— Nna! És most örömet hirdetek a Faubourg St. Léopold kulturhölgyeinek: szombaton délben érkezik Pestre az „özlábu" Orska Mária (ékszerék nélkül!), egy hétig marad és ezuttal olyan szerepekben is föllép a Vigszínházban, amelyeket még sohasem játszott.

— Például?

— Például két Wedekind-darabban, az „Ostern"-ben és a „Rausch"-ban, aztán a Sardon „Váljunk el"-jében, továbbá megint eljuttassa a „Musik"-ot és a „Schloss Wetterstein"-t. Lesz nagy izgalom és — tschatschenoldás...

— Lesz!

— A Sipka-szorosban, pardon az Uniónál minden csendes. A Belvárosiban Jaques Devall legújabb darabja, az „Amant revée" („A megálmódott szerető") következik, a két nagy női szerepben Titkos Ilonával és Forray Rózával; ez a darab az első nagy francia siker a háboru óta — Berlinben, ahol Erika Glässner játssza a Titkos szerepét, a Künstler Theaterben. A többi fronton a helyzet változatlan. S ha még elmondom, hogy Péchy Erzi Párisban járta alatt leszerződött a Folies Bergéres-be egész júliusra egy revü főszerepére, akkor már csak a pletykáim vannak hátra a maga számára, ő, Bendeguzok Bendeguz.

— Pletykáim???

— Igenis: im. A civileken kezdem.

— Halljuk, halljuk, halljuk!!!

— Egy ismert fiatal belvárosi bankár még ismertebb szépasszony felesége válik az urától. A nagyságos asszony tettét egy méltóságos ur kedvéért követi el, akit úgy méltóztatson elképzelni, hogy — ő megy elől, a nagyságos asszony pedig szalad utána...

— Örösssi! Tudom, hogy ki az. Na és a második?

— A második is kedves. Tudja, ugye, hogy színművészetünk hölgyei között dühöng a „fásli"-örület. Folyton fáslizsák a lábukat, hogy szép, vékony maradjon. Ejjel fásliban alusznak, mint a pólyás-béby-k, sőt a színpadon is, ha tíz perc idejük van, hamar befáslizsák a lábukat, nehogy azalatt is, mit tudom én... Igy történt meg, hogy a mult héten Honthy Hannára rácsöngtetett az ügyelő és ijedtében amugy fáslisan szaladt be a színpadra, nagy gaudiumára a publikumnak.

— Rrrömök. Van még?

— Last but not least: Tudja, hogy Fedák itt volt pnteken Pesten egy napig — lévén Bécsben május elseji szünet a színházakban —, hogy megnézte magának régi dicsőséges szerepében szép-fekete utódát, Lábass Jucit. Ahogy megérkezett, persze, azonnal fölkeresték az összes barátok, a Személynök-utcai lakás zsufolva volt művésznőkkel, — ugyis, mint pályatársnőkkel, ugysis, mint barátokkal. Volt persze nagy csacscsolás, ez meg az, meg igy-meg ugy, csak éppen, hogy egy hiba volt: a házban a központi fűtést a háziur május elsejének tiszteletére beszüntette és igy bizony nagyon hideg volt. A hölgyek dideregve pletykáztak egészen addig, amíg Fedák el nem ment a színházba, hogy előadás után újból visszajöjjenek, mert Fedák valamennyit meghívta vacsorára. Hogy jelent meg ezen a vacsorán Sóllyom Janka, az elmés magyar díző?

— Na hogy?

— Hát ünnepi vacsoráról lévén szó, természetesen, derékig kivágott estélyi ruhában. Azonban a dNután tapasztalt hidegre való tekintettel, sőt célzással — meztelen karjain egy valódi Jackson-versenykorcsolyával...

* Herczeg Ferenc befejezte új színművét. Hüvösvölgyi magányában az utóbbi időben nagy történelmi színmű írásába mélyedt el az illusztris író, Herczeg Ferenc, akiről most jelenthetjük, hogy új színművét a napokban befejezte. Az új darabról csak annyit árulhatunk el, hogy abban Kossuth Lajos és gróf Széchenyi István is szerepelnek. Herczeg Ferenc új darabját már csak a jövő színházi szezonban mutatják be, minden valószínűség szerint a Nemzeti Színházban. Most, hogy a kitünő író darabját befejezte, rövid üdülésre Balatonfüredre utazott, azonban a váratlan rossz időjárás miatt már ma, hétfőn visszatér Budapestre.

* Jubilál a Waldbauer-Kerpely-kvartet. Az idén ünnepi 15 évi működését a ma már világhíres Waldbauer-Kerpely vonósnégyestársaság. A kitünő művészek a jubileum alkalmából külön ünnepi hangversenyt adnak Budapesten, amelynek időpontját azonban még nem állapították meg. A hangverseny iránt természetesen máris rendkívül érdeklődés mutatkozik, a zenekedvelő közönség örömmel várja az alkalmat, hogy kedvelt művészeit külön ünneplésben részesítse.

* Spiegel Annie Budapesten. Az Operaházban, Sándor Erzi helyett, a „Mignon" címszerepében, az este Spiegel Annie operaénekesnő lépett föl. A vendégművésznőnek, aki váratlanul ugrott be Sándor Erzi szerepébe, nagyon szép sikere volt.

* Titta Ruffo a Városi Színházban. Titta Ruffo nagy neve ad díszet e héten a Városi Színház műsorának. A világhírű baritonista két estén vendégszerepel s mind a két estén olyan szerepben, amelyet még Budapesten nem énekelt. Kedden, május 5-én, a „Tosca" Scarpájában lép föl, amely alkalommal Walter Rózi, az Operaház kitünő művésznője lesz a partnere; pnteken, május 8-án pedig a „Bajazzók" Tonióját énekli; Iponcavallo operája után Titta Ruffo koncertet ad, amelynek érdekes műsorán operaáriák, olasz és spanyol dalok szerepelnek. A nagy énekes a hangverseny keretében bucsuzik a budapesti közönségtől.

* Új Fanny. A Vigszínházban ma, hétfőn, Gaál Franciska játssza a „Fanny és a cselédkérdés"-nek, Jerome K. Jerome rendkívül mulatságos vigjátékának hősnőjét, az előkelő urhölgyét. Hegedűs Gyula adja a főkomorányfikt. Rajnai Gábor a fiatal lordot és föllépnek mindazok, akik a premieren diadalra vitték a pompás újdonságot: Gazi Mariska, Kürthy Sári, Gyöngyösi Erzi, Sifkey Irén, Kabos Gyula, Szerémy Zoltán, Dénes György. Külön szenzációja az előadásnak az angol girlék föllépése.

Renaissance Színház

Új Farkas Imre-operett

MÁJUSI MUZSIKA

Főszereplők:

Hosvay Rózi
Lázár Mária
Kompóthy Gyula
Bérczy Ernő

Maklár Zoltán
Bánóczy Dezső
Léval Berta
Sugár Lajos

Kérdezze meg
szomszédját,
ismerőst,
barátját,
rokonát,
hogy tetszett
neki

DOLLY

a Városi
Színházban

Kacagóesték az Apolló-Színházban

Barbette nem férfi, hanem nő!

A Royal-Orfeum májusi műsorán fölép egy fiatal hölgy, a neve Barbette és szöke mint a nap, szöke mint a nap. Barbette kisasszony száma a gyűrűhinták és trapézok menyországi magasságában, az orfeum menzétének legmagasabb, szinte már láthatatlan régióban lebeg, repül, forog, mint ahogy a sirályok röpködnek a kék tengeren a hajók árbócai fölött. Selymek és bársonyok drapériái között, a reflektorok kék és arany tűzében, tollak és prémekek hullámain, és szerek biborában, a zenekar elcsukló ámulatától, chopini csöndességétől kísérvé jön ki a színpadra, két fehér karocskájával átölelve a páholyok magas ívét a földszint souterainját, az egész színházat s azontul és afölött a színház forró levegőjét, amelybe föl szállni kószul, az örökké ólálkodó, láthatatlan halál kíséretében. Mi történik itt, ezekben a fojtogató pillanatokban? Egy fiatal — lány indul mosolyogva, szerelmesen, két fehér hevederszalagon, a földről az ég felé, hogy szerelmesének — a sikernek talán — lelopja az égről a csillagokat. Egy sikoly — és az orfeum paradicsommadara, mint a meteor, szikrázva és vakító fehérségben zuhan vissza a földre, hogy a következő pillanatban újból repüljön az ég felé s hájazatos mutatvány ez, szimfónia, ha zene, lírai vers, ha irodalom. S a szívek csöndben meghajolnak a szöke — fiatalember előtt.

Igen, mert Barbette férfi. Barbette egy 22 éves, szöke, amerikai fiú, friss, mint a forrás-víz, karcsú, mint a fiatal jegenye, üde, mint egy szál virág. De produkciójában, színpadi vetítődésében annyira nő, és olyan édesen és olyan tökéletesen s olyan — férfitlanul nő, hogy a publikum egyezzen abba bele, a saját mulatóságának érdekében — jóllehet tudja, hogy férfi —, hogy mégsem férfi, hanem nő, az és olyan, akinek a színpadon látja. Mintahogy Mi. Barbette-nek — vagy Miss Barbette-nek? — nem is annyira nyaktörő produkciójának vakmerőségével, fantasztikumával, dekorativitásával van a legnagyobb sikere, hanem inkább azzal az édes, abszolút elhíhető, gyöngéd és törékeny nőiességgel, amelyet még azokkal is el tud hitetni, akik véletlenül már tudják, hogy férfi. És még egyvel: azzal, hogy produkciói, amelyek láthatóan és érezhetően életveszélyesek, egy pillanattal sem keltik föl a publikumban az aggodás érzését. Mindenki tudja, pontosan és halálos biztossággal, hogy itt pedig baj nem történhetik. A legveszélyesebb pillanatokban valahogy csinál valamit, egy kéz-vagy lábmozdulat, egy mosoly, vagy fintor a pikáns arcomán, vagy egy csilingelő nevetés — s már tul is van mindenben s a publikumnak csak azután jut eszébe: Jézus, itt aggodni kellett volna érted, Barbette, te kedves, te aranyos.

A Reggel elismeri, hogy a Royal-Orfeum jól van vezetve. Elegáns, finom és világvárosi. Aki csinálja, az tele van szívekkel, tisztességgel és áldozatkészséggel. És tisztelettel a publikum iránt. Munkájában a tisztességes és tehetsé-

ges újságíró munkájára ismerünk. Mert a „Barbette“-ek, az „Okító“-k, a „Grock“-ok sok-sok ezer dollárba kerülnek havonta és leszerződöttesük legelsősorban és azonnal — csak azzal a veszéllyel jár, hogy ha a publikum meg nem tölti estéről-estére a színházat, akkor rá kell fizetni az üzletre — s egy vállalat célja mégsem a ráfizetés. Tarján Vili azonban vállalta hónapról-hónapra ezt a rizikót. S a Royal-Orfeum — akkor, amikor a többi színházak ugyyszólván üresek voltak — egész múlt hónapját táblásan adta el és Barbette tegnap este Pommeryt ivott a Newyorkban. Pommery Drapeau Americain-t. Ezt ön is ivott, uram, ugyebár, békében meg, amikor a tisztességes munkáé volt a siker? Nem gondolja, hogy Barbette Pommery-je s a Royal-Orfeum munkája között van egy kis összefüggés? (e.)

Színházi közlemények:

* Operett-világsiker — legelőszőbb helyekkel. Nézzék meg a „Dolly“-t a Városi Színházban. E heti előadásai: ma hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap este.

* Ma, hétfőn este „Dolly“ a Városi Színházban.

* Orska Mária a Vigaszínházban. A legmodernebb német színművészet legkiválóbb reprezentánsa, Orska Mária, szombaton kezdi meg vendégszereplését a Vigaszínházban. Vele jön a bécsi Kammerstücke együttese, Geyer Siegfried igazgató vezetésével, amelyhez Eugen Jensen, Curt von Lessen, Otto Schmoele, Rudolf Aicher és Marcell Renard tartozik. A nagy művész első este Franz Wedekind „Musik“ című drámájában egyik leghatalmasabb tragikái alakítását mutatja be. Vasárnap és hétfőn vidám szerepet játszik, Cyprienet, Sardou „Wir lassen uns scheiden“ (Váljunk el) című vígjátékában. A jegyeket már árusítják.

* Kérdezze meg szomszédját, ismerőst, barátját, rokonát, hogy tetszett neki „Dolly“ a Városi Színházban.

FENYVES DEZSÓ RT

Divat grenadin
minden színben

11.800 K

Delén és zefirek
legújabb minták

13.500 K

Eredeti francia divatkrepon
legszebb színekben, 100 cm. széles

49.000 K

Gyapjuszövetosztály:

Kabátkoverkó, tiszta gyapju, 145 cm széles	175.000
Kitünő használati öltönykelmék	85.000
Divatmintás öltönykelmék	120.000
Eredeti divatöltönykelme, 158 cm. sz., angol ujdonság	178.000
Raglánkelmék, tartós minőség	157.000
Divatkockás alj- és ruhakelme, duplaszéles	33.000
Eolinszővősi kosztümkelme, tiszta gyapju	175.000
Kombinált öltönykellékesomag (tartalmaz egy öltönyhöz szükséges béléanyagokat)	175.000

Konfekcióosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női koverkókabát, legújabb fazon	580.000
Angol Homespun női kabát tavaszi ujdonság	700.000
Divatesikos aljak	89.000
Trikózsemp, műselyemből, minden színben	125.000
Fehér grenadinbluz	89.000
Férfi gumi esőköpeny	298.000

Selyemosztály:

Csikos műselyem, ujdonság, 80 cm széles	59.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben	86.000
Crepe de Chine, kitünő minőségű	115.000
Selyem-marocain, legdivatosabb minták	133.000
Trikóselyem, műselyemből, 140 cm. széles	95.000

Vászonosztály:

Fenyves mosott sifón és pamut-vászon	16.500
Bőrerős angin	21.000
Kitünő alsónadrággöpper	25.000
Batisztsifón, 83 cm széles	23.000
Batisztsifón, 130 cm széles	38.850
Pamut lepedővászon, 150 cm széles	45.350
Pamut paplanlepedővászon 180 cm széles	50.000
Kitünő törülközők	19.450
Flanell portörölő	7.800
Pohártörölő	14.800
Kávészak, damaszt, 6 személyes	146.150

Kötött- és szövöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.000
Kitünő kötött női harisnyák	20.000
Fátyolvékonyaságú női harisnyák, minden színben	37.000
Férfizoknik, tartós minőség	7.000
Férfizokni, flór, kitünő minőség	23.000
Gyermektrikók, minden színben	15.000
Tavaszi gyermek kötött garnitúra, 4—10 évesig	170.000
Férfi svédkeztü	25.900
Női kötött gyapjumellény, divatos színekben	148.000
Női tavaszi kötött kabát, elsőrendű kivitelben	242.000

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női batisztszabkendő, aszurral	5.600
Női nappali ing, aszurral, himezve	33.000
Női nadrág, aszurral, himezve	33.000
Női hálóing, aszurral	79.550
Batiszt szoknyakombiné, kézi, aszurral	90.600
Sifón nadrágkombiné, aszúr és himzéssel	66.600
Fűzővédő, aszúr és himzéssel	42.500
Pamutvászon párnahuzat	70.000
Pamutvászon paplanhuzat	170.000
Színes paplan, kitünő minőségű	215.000
Valancien-csipke	500

Menyasszonyi és babakelengyekben nagy választék

Férfifehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Színes nappali ing, két külön gallérral	69.000
Flanell sport férfing, két gallérral	85.000
Pikémellü ing, fehér	92.500
Kitünő hosszú hálóing	103.600
Hosszu alsónadrág, köpperből	64.750
Rövid alsónadrág, kitünő minőség	31.500
Pyjama öltönyök, nagy választékban	214.600

2, 2¹/₂, 3 és 4 méteres szövet-, selyem- és mosómaradékok példátlan olcsón

Mintákat kívánságra készítséggel küldünk

MOZI

Film-Rádió

A „VIG ÖZVEGY“ párisi reptérén Mae Murray is megjelent, aki éppen elutazása előtt fejezte be a „Vig özvegy“ filmváltozatát, amelynek címszerepét játszotta. A szép amerikai filmszínésznő — A nagy Mesternek, akinek zenéje annyi kellemes órát szerzett nekem — fölírásal kis ezüstkoszorút küldött Lehar Ferencnek, az operett világhírű komponistájának, aki a „Vig özvegy“ reprize alkalmából Párisba utazott.

ASTA NIELSEN játssza a „Hedda Gabler“ címszerepét

filmen. Az első Ibsen-filmben Albert Steinhilber a partnere.

ANITA BERBER, a hírhedt meztelen táncosnő is játszik az új bécsi Petrovich-filmben. A film hőseit — akik Petrovich Szvetisláv játszik — Szerényi Mihály grófnak hívják.

PIERRE BENOIT, az „Atlantis“ írója filmszcenáriót írt Raquel Meller részére. A film külső felvételei a Kárpátokban készülnek.

Ötperces beszélgetés Mae Murrayval a nizzai platánok és virágerdők között

Nizza, május 1.

Sehol sem lehet olyan szép a május, mint éppen itt, a kék ég, kék tenger és arany nap alatt, a virágok és tavaszi örömei hazájában. Itt találkoztam Mae Murrayval is, a múlt héten, pár nappal később, hogy a világhírű amerikai filmprimadonna és Lehar Ferenc, a világhírű magyar komponista ismeretes találkozója Párisban megtörtént. Rövid, pár perces beszélgetésünk is ezzel kezdődik. Igen, mert Mae Murray így szól:

— Lehar Ferenc a legsemmisőbb magyar komponista. Rajta keresztül szerettem meg a magyarokat és ezért fáj fokozottan, hogy nem mehetek eredeti tervem szerint Budapestre. Én nagyon szeretek programomhoz alkalmazkodni; így szoktam meg már a filmezésnél. Hyen körülmények között egyetlen vigasztalásom, hogy Nizzában lehetek, amely nemcsak Európának, de az egész világnak valóságos paradicsoma.

— Lehallal Párisban, a „Vig özvegy“ reptérén találkoztam. Sikertől forró, meleg este volt és én nagyon örültem ennek a nem mindennapi találkozásnak. Lehar Amerikában is nagyon népszerű és megbecsült komponista...

— A filmjeim és a szerepeim? Mindet szeretem, mindhez ragaszkodom, mint anyja a gyermekéhez. Én a filmjeimben magamat adom és egészen adom — és ki az, aki önmagát nem szereti?

Nevet. Vakítóan fehér fogai kivillannak és valóságos elkápráztatják az ember szemét. Gondolkozik.

— Mégis — mondja aztán csendesen — van egy filmem, a „Madame Midnight“ — nem tudom, ismeri-e? Legújabb filmszerepem ez — és ezt az egy szerepemet szeretem legjobban mindegyik között. Itt aztán igazán tökéletesen önmagamot adhatom. Olyan vagyok ebben a szerepemben, mint az életben s valahogy úgy érzem, ez fog megőrizni az örökkévalóságnak. Valahányszor erre a szerepemre gondolok, úgy érzem magam, mintha meztelen állnék egy tükör előtt.

*

A Madame Midnight „Éjfélkisasszony“ címen pénteken kerül színre a Corvin-Színházban, Kamarában és a Tó-moziiban és a hármás bemutató az idei szezon egyik legkimagaslóbb filmeseményének ígérkezik.

Lengyel Menyhért

a mozik jelentőségéről és kulturhivatásáról

„A filmet abszolút fejlődésképes művészetnek tartom!“

A film, amely alig 20 év előtt indult el diadalmas hódító útjára, ma tagadhatatlanul élére kanyarodott az összes előadói művészeteknek. Szórakoztat, nevel, tanít, népszerű és olcsó, tehát könnyen megközelíthető a legszélesebb tömegek által is; a színtere nem kötött és tetszés, illetve szükség szerint változtatható; hatalmas regényalkotások megjelenítésére épp úgy alkalmas, mint a fantasztikumok tökéletes érzékeltetésére. Fejlődési lehetőségeiben is korlátlan, emellett pedig örökéletűvé tudja tenni az előadói művészet remekét. Egyetlen hibáját, hogy nélkülözi a szó intenzitását, egyéb művészi eszközökkel pótolni tudják és napról-napra jobban pótolják is.

Nagyjában ezek azok az indokok, amelyek egyre több és több igazi, hívatott művészt csábítanak a mozilhoz és pedig színészeket és írókat egyaránt. A mozi jelentőségének már valóságos hitvallói vannak a magyar írók körében is. Lengyel Menyhért, a „Waterlooi csata“ című nagy sikert aratott vígjáték szerzője, a világhírű magyar író, aki ebben a darabjában éppen a mozik belső világát karrikirizza, ezeket mondta a filmek jelentőségéről:

— A mozi, a filmet abszolút fejlődésképes művészetnek tartom. Kulturális jelentősége nem is vitatható. És minél több hívatott mű-

vész foglalkozik vele, annál nagyobb a jelentősége, annál nagyobb a jövője. Hova fog vezetni még ez a fejlődés, ma szinte beláthatatlan, annál is inkább, miután — e téren is — lehetőségei korlátlanok.

— És a mozi annál jobban hódít, minél inkább művészi az, amit nyújt. Rengeteg példát mondhatnék föl erre, de elég, ha csak a legutóbbi nagy sikerekre mutatok: a „Tízparancsolat“ sikerére. Igazi siker csak azt a filmalkotást kíséri, amely leginkább a művészi szempontok szem előtt tartásával készült.

*

Eddig tart a világhírű magyar író nyilatkozata, amelynek igazsága kézenfekvő, vitathatatlan és amelyre nagyon közeli példa a „Tízparancsolat“ példátlan sikere. Magyarországon nem volt még eset arra, hogy egy film hat héten át egyfolytában műsoron maradjon volna. A „Tízparancsolat“ pedig már hatodik hete fut, allan-dán és ma is még zsúfolt, nagyrészt előre eladott házak előtt. Miért? Megadja rá a feleletet a fenti nyilatkozat. A „Tízparancsolat“ előadása az idei mozi-szezon legnagyobb sikere; sikere a Royal Apollónak és a Rádium-filmipari rt.-nak, amely a film magyar előadási joga.

tagságai ellen is megvédi a közönséget, miután fődött tetővel rendelkezik. Ezzel természetesen biztosítva van az előadások zavaratlansága is. Az előadásokat így minden időben megtartják.

A Tó-mozi idei szezonját Mae Murray legújabb és legnagyobb filmjével, az „Éjfélkisasszony“-nyal kezdi, amelyről éppen ebben a számunkban nyilatkozik a nagy amerikai filmprimadonna.

Van a halálból visszatérés

— A halálból nincsen visszatérés! — mondja szigorúan a régi közmondás. „De igenis van!“ — állítja ezzel a régi igazsággal szemben a „Guillotine“ című gyönyörű filmdráma. És mert a kivételek csak erősítik a szabályt, végtelenül izgalmas, poétikusan szép és gyönyörködtető kalandok és sorsfordulatok után bebizonnyul a megrázó erejű film igazsága — az ősrégi közmondással szemben.

Mig a film pereg, a néző elbűvölve ül a helyén. Minden idegszála, minden érdeklődése, minden érzése csak a film hőseire, akik vergődve sárnak a tragédiák fullasztó hálózatában. Kiegészíti még a biográf erejével ható nagy film mellett a műsort a „Muszkli ur, az izomember“ című amerikai slágerburleszk és a „Híradó“. Mindhárom film még péntekig maradv műsoron a Kamarában. A nagy érdeklődésre való tekintettel, ajánlatos elővetelben gondoskodni a jegyekről.

Barbara la Marr az „Örök harc“-ban

Barbara la Marr, a dédelgetett és méltán nagyra tartott amerikai filmprimadonna esilogtatja érzéki szépségét és utólérhetetlen színjátszó képességeit az „Örök harc“ című amerikai filmregényben. Így aztán érthető az a siker, amely az „Örök harc“ bemutatóját és sorozatos előadásait kíséri. Allandóan zsúfoló házak előtt zajlanak az előadások, a legforróbb siker jegyében.

Igaz, hogy a nagy film kísérőműsora maga is szenzációt jelentene. Tarnay Géza és Hajdu Ella személyesen lépnek föl. Valóságos tapsorkán fogadja minden számukat. A kísérőműsorhoz tartozik még a Dick és Fridolin-burleszk és a Híradó.

A gazdag műsor természetesen ezúttal is a Corvin-Színház, amelynek vezérigazgatója: Daróczy József alezredes sem költséget, sem fáradságot nem kímél azért, hogy közönségét minden tekintetben teljesen kielégítse.

A „Hindu siremlék“ reprize

Az örök siker filmje, a „Hindu siremlék“, amelynek emléke az évek távolán át is élően él még a mozilátogató közönség lelkében. A hatalmas és csodálatos filmalkotás nő főszerepét, tudvalevően, Mia May és Putty Lia, a Budapestről elszármazott gyönyörű filmprimadonna játszták.

A csodálatos szépségű filmalkotás most ismét színre kerül Budapesten. Az általános érdeklődéssel várt repriz péntektől kezdve a József-körúti Fészek-mozgóban fog lezárni.

„Ejszakák szerelem nélkül“ — Váro Andor filmregénye az e heti Színházi Életben.

Értesítés!

Van szerencsénk a t. közönség és jóbarátaink tudomására adni, hogy Erzsébet-körút 53. sz. (Király-u. sarok) alatt volt Cercle des Etrangers helyiségeiben szombaton, május hó 2-án délután az

„EURÓPA“ NAGYKÁVÉHÁZAT

Unnepélyesen megnyitottuk

Mint a Központi kávéház volt tulajdonosa, itt és külföldi tanulmányutamon szerzett tapasztalataimat fokozott mértékben fogom új vállalkozásomban érvényesíteni és főcélom ugye az, mint a főliszolgálandó ételek és italok elsőrangú minősége, valamint figyelmes és pontos kiszolgálás által a főváros uriközönségének szigorúan családi szórakozóhelyet biztosítani.

Kitűnő francia konyháról, hideg és meleg vacsorákról, fagyal-tokról, parfaitekről gondoskodva

Esténként

Szilágyi Artúr művészenekara hangversenyez

Az igen tisztelt közönség jóakaratu támogatását kéri

Schnürmacher Ignác igazgató

A Mozgókép-Otthon

óriási sikerű műsora:

VIHAREMBER

(Cyclonenridder)

A Fox legbravurosabb világfilmje

Thomas Cottingham és Estelle Taylor-ral

A veszedelmes asszony

(A világ legszebb asszonya)

(4, 6, 8 és 10) Lewis Stone (4, 6, 8 és 10)

XIV. Magy. Kir. Osztálysorsjáték

Figyelmeztetés!

A sorsjeggyárusítók kéri, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget azonnal megfizetni!

Azon t. üzletfelek, kik sorsjegyeiket személyesen szokták átvenni, sziveskedjenek haladéktalanul intézkedni, mert a nagy kereslet miatt a főtartott sorsjegyek nem rezerválhatók tovább!

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára:

Nyelend 15.000	Negyed 30.000	Fél 60.000	Egész 120.000
-------------------	------------------	---------------	------------------

Huzás már május 13-án

Tó-Mozi megnyílik május hó 7-én, csütörtökön

VASÁRNAPI SPORT

Kedre halasztották az ötvenhatodik osztrák-magyar válogatott mérkőzést

Elmaradt az FTC-WSC revánsmeccs is — Bécsben szünet nélkül esik az eső, hó és jég — Víz alatt áll a Hohe Warte — Hétfőn délután egy vegyes bizottság vizsgálja meg a pályát — Nagy a harci kedv a magyar fiúk között

Az osztrák labdarugó szövetséget egy milliárd kár érte

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Péntek dél óta szakadatlanul zuhog az eső Bécsben azzal a különbséggel, hogy most,

vasárnap a déli órákban hó és jég is esik.

A magyar kolónia szállásán, a Metropol-szállóban nagy a sürgés-forgás.

Meisl Hugó, az osztrákok szerencsés kezű csapatkapitánya, az osztrák labdarugó szövetség vezetésével gondterhelten arccal tárgyal és amikor végeznek, busan jelenti a köréje se regló újságíróknak:

— Uraim, a nagy összecsapás elmarad.

Meisl az ostromló kérdésekre nem felel, hanem eltűnik. Csak jó óra múlva tudtam őt újból megtalálni és nyilatkozatra készíteni.

— Mindenre számítottam, csak arra nem, hogy ez a borzalmas időjárás lehetetlenné teszi a várva várt találkozást, amelyen

az osztrák futballiskola fensőbbességét akaruk bebizonyítani.

Illendően elbucszom, de valahogy nem tudok hinni a „nagy dribler”-nek. Amikor kissé lecsöndesedett az eső, kimentem a Hohe-Wartera, ahova 5-6000 főnyi gyanútlan futballrajongó is kivándorolt, de zárt ajtókra talált. A pálya meglepően jól bírta a nagy esőzést és azt hiszem, nem is a talaj miatt, hanem

azért maradt el a vasárnapi miting, mert csak 5000 néző számára van fődött hely a bécsiek Mammuth-pályáján és az 50-

60.000 embert befogadó körlepcsőkre és állóhelyekre nem akadt volna közönség.

Ezekre a helyekre szóló jegyek értéke meghaladja az 1000 milliót. Tehát

a rettenetes időjárás miatt egymilliárd vesztesége van az ÖFV-nak.

*

Az MLSz és az ÖFV vezetősége hosszas tanácskozás után elhatározta, hogy

az 56. osztrák-magyar válogatott mérkőzést kedden játsszák le.

Ha azonban még hétfőn este is esne, akkor a magyar csapat még éjszaka visszautazik Budapestre. Ebben az esetben a magyar színek képviselői júniusban mennek föl újra Bécsbe.

*

A magyar játékosok között példás az egyetértés és bámulatos a harci kedv. Máriaassy Lajos szövetségi kapitány bizakodóan mosolyog és ezt mondta:

— En mindig optimista vagyok. Most is ayőzni fogunk.

Egy kis statisztika. Az eddigi 55 osztrák-magyar válogatott mérkőzésen Magyarország győzött 26-szor, Ausztria 18 esetben, eldöntetlen volt az eredmény 11 alkalommal. Gólarány: 119:109 Magyarország javára.

Grác-Budapest 3:2 (1:0). (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Másodosztályú válogatott csapatunk vasárnap délután Grácban a belga válogatott csapatától — alig 2000 főnyi közönség előtt — 3:2 (1:0) arányú vereséget szenvedett.

Elmaradt az FTC-WSC revánsmeccs is. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A szombatról vasárnap délelőtti halasztott FTC-WSC-mérkőzést is elhalasztották, mert a dornbachi pálya teljesen víz alatt áll. Az FTC csapata vasárnap este visszaérkezett Budapestre.

Kinos incidens a 15 kilométeres bajnokságban

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Athletikai Szövetség első pályaversenye vasárnap délután, csekély érdeklődés mellett folyt le a lágymányosi pályán, amelyet a tartós esőzés nem nagyon viselt meg. A szövetség negyedik ujjonc-versenyének propagandajelentősége és sportértéke rendkívül nagy, hiszen az eddigi ujjonc-versenyeken nem kisebb nagyságok tüntek föl, mint Gerő Ferenc, Haluska József, Csejthey Lajos és Kultsár István.

Az ujjonc-verseny keretében folyt le

Magyarország 15 kilométeres bajnoksága, amelyet nem várt incidens zavart meg.

A start után azonnal erős tempó fejlődött ki, amelynek egymásután áldozatai lettek a gyöngébb fizikumú versenyzők.

Nyolc kilométerig Király, Kultsár és Grosz együtt-haladtak az élen.

Itt a föltűnő jó kondícióban levő Király hirtelen erősíteni kezdett, amely után az indiszponált Kultsár egy pillanatra megállt, de azután tovább ment, Grosz egy ideig erőlködött, de csakhamar ő is lemaradt.

Király rekordformában tört előre teljesen egyedül és Kultsárt le is körözte.

Amikor a célnál az utolsó kört jelző funkcionárius a harangjai jelt adott a finishre.

Király teljesen frissen futott még 400 métert

és sikerült neki Grosz 300, Kultsárt pedig 600 méterrel megelőznie.

A cél után Király hívei lelkesen éljenztek a győztest, amikor váratlan esemény keltette föl az érdeklődést. A célvonalon egy perc múlva áthaladó Grosz tovább futott és mindenki azt hitte, hogy a kitűnő futó tévedésben van, de csakhamar elterjedt a hír, hogy

Grosz, trénerének, Bodor Ödönnek az utasítására fut tovább, mert állítólag tévesen jelezték az utolsó kört.

Az emberek tanácstalanul néztek egymásra, de a versenybírók tagjai is, akik nagyon röstelték a dolgot, de nem mertek nyíltan színt vallani, hogy ki a győztes, hanem a szövetség intézőbizottsága elé terjesztik az esetet és valószerűen

a MAsZ tanácsülésén fog előltni, hogy ki Magyarország 15 kilométeres bajnoka?

Részletes eredmény.

A) Magyarország 15 kilométeres bajnoksága: 1. Király Pál (ESC) 50 p. 0,03 mp. (Országos rekord: 50,58,3 mp. Kultsár István (MAC) 1925.) 2. Grosz (MTK) 300 méterrel. 3. Kultsár István (MAC) 600 méterrel. 4. Kádár (ESC).

B) Ujjonc-verseny: 1. 100 méteres síkfutás. Győztes: Breuer Lajos (Postás) 12,5 mp. — 1000 méteres síkfutás. Győztes: Eresi László (MAC) 2 p. 53 mp. — Sulydobás. Győztes: Farkas Imre (BBTE) 10 m. 23 cm. — 2000 méteres síkfutás. Győztes: Szerb Elek (MAC) 9 p. 44 mp.

Kiesett a BTC az első osztályból Zugló-BTC 3:0 (1:0)

Az első féldőben az ambiciózus zuglóiak nagy fölénybe kerültek, ennek ellenére csak a 31. percben tudták a vezetést magukhoz ragadni

a mezőny legjobb embere,

Vacsek révén, aki a közpén folyó játékból egyszerre kiugrott és 18 méterről élesen lövéssel gólt lőtt.

A BTC kiegyenlítési kísérletei erőtlenség maradtak. Féldő: 1:0.

A mérkőzés második fele a piros-fehérek erőteljes támadásával indult. A csatárok azonban teljesen gólképtelenek, pedig a zuglóiak közvetlen védelme és fődőzet-sora nem sok vizet zavart. Négy kornere kívül más eredményt nem tudtak elérni a piros-fehérek. A zuglóiak lerohanásai azonban a szintén gyöngén működő BTC védőjátékosain keresztül mindig veszélyt jelentettek. A 20. percben Vacsek beadásából Sejesik közvetlen közelből a második gólt lőtte a bal sarokba. Ezután a BTC visszahesett. A 42. percben Pálffy szabadrugását Buday kiejtette a kezéből és a könnyű labdát a részen álló Sejesik az üres kapuba kényelmesen bevágta. 3:0. Összel is a Zugló győzött 1:0 arányban.

Győzött az MTK Nagyváradon is. (A Reggel tudósítójának távirati jelentése.) Bajnokcsapatunk fölényes játékban, Opata góljával, 1:0 (0:0)-ra győzött. A csatársor góliszonyban szenvedett. Morár Teofil kitűnően bíraskodott. Lelkes ünneplés. F.

Német futballeredmények. (A Reggel berlini tudósítójának telefonjelentése): Nürnberg-Jena 2:0. Lindberg-Frankfurt 3:3.

Bolton Wanderers-MTK-mérkőzésre jegyelőjegyzések a „Stop”-nál (Nádor-utca 24. Telefon: 57-62.).

Magyarok győztek az egész vonalon

Ausztria kardbajnoki viadalán

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ausztria kardvívóbajnokságaiban az osztrákok szőhöz sem jutottak.

A kilences döntőbe nyolc magyar került, akik maguk között intézték el az első helyeket.

Bajnok: Glykais Gyula (MAFC) 6 gy. 2. Vitéz Terstyánszky (MAC) 6 gy. 3. Uhlyarik (WVC) 5 gy. 4. Rády (MAC) 4 gy. 5. Kovács Gy. dr. (Tisza IVC) 4 gy. 6. Jungmann (eseh-német) 3 gy. 7. Gombos dr. (Tisza IVC) 3 gy. 8. Hollóssy (MAC) 2 gy. 9. Tihanyi (BEAC) 1 győzelemmel.

Az osztrák-magyar birkózóviadalon, a vasárnap válogató mérkőzés eredménye alapján a következők fogják képviselni a magyar színeket: Magyar, Németh, Jánossy, Szalay, Ferenczy és Badó.

Megyeri uriovasversenyek

Jankovich-émlékverseny

I. Malweib (Gimpl)
II. Jenő (Binder százados)
III. Nebich (Peer ur)

I. futam: 1. Lajos (1½) Binder, 2. Remazuri (2r) Selmecezy, 8h, Tot: 10:19. — II. futam: 1. Vöfély (3) Binder, 2. Nosza (1½) Csató, 3. Paul (3) Patzák, Fm: Xeres, Vinkó, Alte Katz, 3h, 1h, Tot: 10:36, 17, 16. — III. futam: 1. Malweib (2) Gimpl, 2. Jenő (8) Binder, 3. Nebich (2) Peer, Fm: Pető, Napvilág, Daisy, 3h, 4h, Tot: 10:29, 19, 31. — IV. futam: 1. Blöndin (4) Blasek J., 2. Piezikém (5) Gutai, 3. Drégely (25) Stenzl, Fm: Madame Mére, Altes Bristol, Müdi II., Bodros, Cunetator, Dukát, Fejh, 1h, Tot: 10:09, 21, 22, 67. — V. futam: 1. Ryval (2) Jeney, 2. Patricius (2) Binder, 3. Patyolat (1½) Selmecezy, Fm: Melia, Wood, ¾h, 2½h, Tot: 10:32, 18, 15. — VI. futam: 1. Boglyas (3) Gutai, 2. Felkelő (6) Takács I., 3. Planéta (2½) Szabó Gy. Fm: Embona, Facette, Maritta, Fene-gyerek II., Princí, Sunyi, Tot: 10:42.

Malweib könnyen nyerte a Jankovich-émlékversenyt

Az osztrák vendég: Nebich mérsékelt szerepet játszott a nagydíjban. — Daisy elbukott, Pető kifort, a téli favorit, Napvilág, pont utolsó lett.

(A Reggel tudósítójától.) Kellemtelen, hűvös időben futottak le vasárnap Megyeren a Jankovich Gyula-émlékversenyek elnevezett nagy akadályversenyt, vagyis a régi „Nagy Alagi”-t. A barátságatlan idő most is sokakat elriasztott a minden tekintetben érdekes sport-látványosságnak alig volt több nézője, mint a megnyitó napi Adosi-díjnak.

Az akadályverseny startjához hat ló sorakozott. A Lovaregylet elnökének: gróf Csekónics Gyulának Pető nevű idős pej heréltje, Binder százados Jenője, Liptay László Malweibje, Sigray gróf Napvilágja, a Tepkei ménés félérvje, Daisy s a Bécsben futtató Slavia-istálló Nebich nevű lova.

A kassáknál a nagy díjban alig volt valamivel nagyobb forgalom, mint jobb időben hétköznapon egy egyszerű futamban. Tétre mindössze 256 millió 960 ezer korona, helyre 42 millió korona került az utolsó gépzetbe.

A ringben az odaszok hullámmása a kiírásnál, a további jegyzésnél és zárlatkor a következők voltak: Jenő (6-8-8), Pető (3-4-4), Malweib (2½-2-2), Napvilág (2½-3-3), Nebich (1½-2-2), Daisy (10-12-16). Fogadó kövcs volt. A pénztáros 151 ringgyeget adott ki. Az akadályverseny mezőnyét rövidesen utnak indította a starter. A start a második hely tájékán volt s a közönség szeme előtt folyt le. Pető ugrott el a vezetéssel, nyomában Jenő, kívül Napvilág, hátul Nebich és Malweib. Az első ugrás után egy pillanatra Napvilág kerül az éltre, de rövidesen újra Pető váltja föl. A kőfal felé közeledve, lömörül a mezőny. Az ugrás után Gimpl előre dobja Malweibet s ettől a perctől kezdve végig megtartja vezető pozícióját. A tribünugrásnál Daisy elbukik. A röviden ugró kancáról Keresztes százados minden komolyabb baj nélkül esik le. A következő akadálynál Pető tör ki s most már csak négy ló marad versenyben. Napvilág fokozatosan lehal, Jenő szigoruan védi második helyét a kedvetlenül ugró Nebich ellen. A kép nem változik s Malweib könnyen, 3 hossal első, Jenő második, 3 hossznyira mögötte Nebich harmadik, messza mögöttük Napvilág utolsó. A győztes ideje 5,38 perc, közepecs idő, ami a mély pályában leli magyarzatát. A Jankovich-émlékverseny lefutása után élénk ovációban részesítették a ló tulajdonosát, Liptay Lászlót, az egykori kiváló urlovas. Kijutott az elismerésből a ló lovasának, Gimplnek is, aki teljes erővel vezette győzelemre a hasznos steeplesnek ígérkező négyévest. Az osztrák kiküldött, Nebich elég kedvetlenül ugrott s lovasa elég éreltlenül lovagolta.

Kézfertőtlenítésre nélkülözhetetlen a

STOEWER
az írógépek királya

Kérjen ajánlatot a vezér-képviselőtől: V. Vilmos császársz. ut 60. Telefon 48-65.

Férfiak figyelmébe!
A Dr. Spiegel-féle szabadalmazott kész-
lék hatása páratlan

ERŐSÍTÉS ÉS GYÓGYÍT

Magyarországi képviselő:
BAUM ELEMÉR, Budapest, VII, Rákóczi-ut 30
Magyarász orvos I. Húzet. Ára 12.000 K. Beszithető bármely postahivatalnál 41.504. sz. postatakarékp. csekk számlára

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.

GORDATIC
főelárusítóhely

TENNISZCIKKEK. HUROZÁS. Uszó- és fürdőruházat
Weszelyné, IV. ker. Váci-utca 9